

SÖKAREN

NR 6

1977

LÖSNUMMERPRIS 6:00 inkl. moms

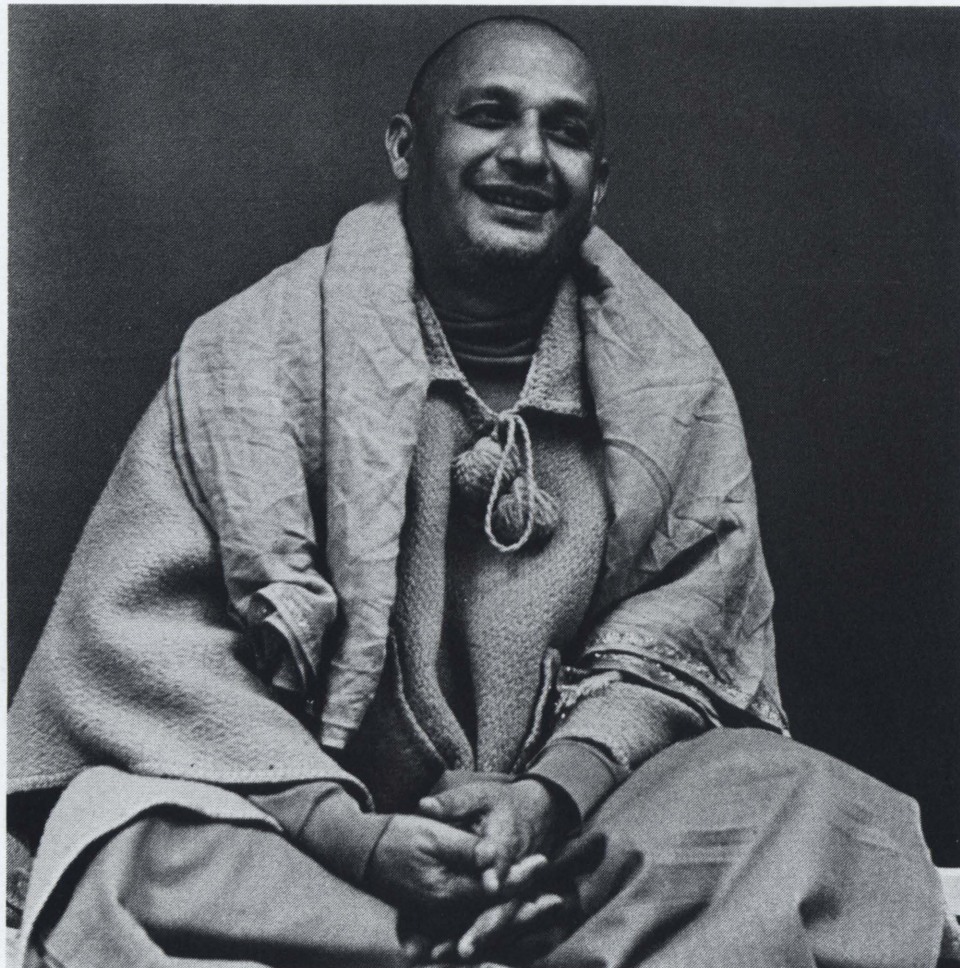

TANTRISK YOGA I KULTURHUSET, STOCKHOLM

MEDITATION YOGA 77 var namnet på en fyra dagars yogakongress, som hölls i Stockholms kulturhus i april med föredrag, musik, film, uppvisningar samt undervisning i yoga, andningsteknik, djupavspänning och meditation. Arrangör var Skandinavisk Yoga- och Meditationsskola, som leds av Swami Janakananda från

Danmark. — Man ville rikta allmänhetens uppmärksamhet på yoga och meditation som en väg till hälsa, styrka och självförverkligande. "Det meditativa tillståndet", sa Janakananda bl a "är fyllt av medvetenhet i sig självt, av ro och av överblick."

INTERNATIONELL YOGA – KONGRESS I STOCKHOLM

Text SM Bilder Rein Välme

Swami Satyananda på presskonferens säger att indiska yogalärare i väst inte ser sig som missionärer vilka vill omvända västerlänningar till orientalisk tro. I stället framhåller han att yogapraktik för en kristen västerlänning kan innebära en fördjupning av hans religion. Och det finns många kristet troende som lär sig yoga.

te att vinna proselyter. De som vill lära sig yoga och meditation tar vi emot som elever — de andra lämnar vi ifred!

Ordet *swami*, vad betyder det?

— Det betyder *master of himself* (ung. självbehärskningens mästare). En swami har vunnit kontroll över sig själv, över sitt sinne och sin kropp.

Hur blir man en swami?

Det kan, som i Satyanandas fall, börja med att man i unga år inträder i ett kloster. För hans del var det Swami Sivanandas ashram i Rhisikesh vid foten av Himalaya, där han vistades åren 1943–1956. Under en provotid kallas aspiranten brahmachari (dvs. en som lever i celibat). Senare får han namnet swami, och syftet med det namnet är, förklarar Satyananda, att ständigt påminna om meningen med den väg som beträffas: att nå livsmästerskap.

Nuvara arbetar Swami Satyananda över hela världen som lärare i yoga och meditation, och han finner stort intresse och en stor mottaglighet för yogans budskap.

— Jag behöver inte övertyga någon i Europa. Jag undervisar dem. De vill veta vad yogans väg innebär, och det lär jag dem. Så i Europa är arbetet jämförelsevis lätt. Men jag har inte haft några svårigheter i t ex Sydamerika heller, trots att kyrkan där är mycket stark. Folk förstår snabbt, och accepterar.

Men betraktas inte yogierna mer eller mindre som kyrkans fiender?

— Nej! Jag betraktar inte kyrkan som en fiende, så varför skulle den betrakta mig som sin fiende? Det finns ingen antagonism.

Men anser inte en del kristna att meditation och yoga drar bort människor från Kristus?

— Jo, men det är inte sant. Meditation och yoga för i stället en kristen närmare Kristus, närmare sin egen inre varelse, som är det gudomliga, Gud.

Swamierna inom yogarörelsen är ogifta och vegetarianer. Swami Satyananda berättar att han också tillhör den vegetariska rörelsen och kommer att fungera som president vid ett av mötena i Calcutta, Indien, under den internationella vegetariska kongress som skall hållas i december i år. Inom yogarörelsen är man övertygad om att det vegetariska levnadssättet främjar fysisk hälsa, sinnesfrid och andlig utveckling. Man rekommenderar alltså vegetarisk diet, men accepterar gärna elever som inte är villiga att bli vegetarianer, ty även icke-vegetarianer har stor nytta av yogaövningar och meditation, och det vore inte rimligt att utesluta dessa från undervisning.

På en fråga om inställningen till tobak och alkohol svarar Satyananda att man genom yoga renar den fysiska organismen och nervsystemet och vinner sinnesro, och då behöver man inte nikotin, alkohol eller narkotika.

Inte heller äktenskap och sex behöver en yogi. En swami gifter sig inte, upplyser Swami Satyananda. Men, säger han också, vi motsätter oss inte äktenskap. Även gifta personer kan utöva yoga.

— Att vi inte gifter oss betyder

inte att vi lär att endast en ogift kan nå högre andliga tillstånd. Gifta människor kan också utvecklas andligen. Ja, ett äktenskap med dess sexuella förhållande mellan en man och en kvinna kan för en del människor vara en väg till andlig utveckling och frigörelse.

Det finns också swamier som är gifta. Det väsentliga för den som blir swami är arbetet med sig själv.

Förekommer mantra-meditation inom Satyanandas yogarörelse?

— Mitt system är tantrisk yoga och meditation. Och där förekommer många mantra — många stavelser och ljud, vilka används i meditationen som hjälp till fysiskt, mentalt, emotionellt och andligt välbefinnande. Dessa ljud, dvs. mantra, väljs ut individuellt på grundval av vilket (astrologiskt) zodiaktecken eleven är född i. Hänsyn tas till om han är född i ett vattentecken, eller i ett luft-, jord- eller eldtecken. Den som är född i ett eldtecken är en dynamisk, framåtsträvande och ambitiös person, och mantrat utväljs med hänsyn till de egenskaperna.

— Mantrat, som kan vara yttre eller inre ljud, påverkar hjärnvågorna och skapar ett tillstånd av lugn och inre stillhet. Denna inre ro är en förutsättning för meditation, som i sin tur är en förutsättning för sinnesfrid.

Vilken meditationsmetod lär Swami Satyananda och hans folk ut?

Han förklarar att man kan nå det inre av sin varelse genom olika dörrar. Han vill inte uttala sig emot något system. Men hans eget system kallas *ajapa japa* för nybörjaren och *kriya yoga* för den avancerade

eleven. *Ajapa japa* är en spontan meditationsprocess, där man drar sig in i sig själv och förenar sig med sin inre varelse genom att följa andningen. *Kriya yoga* är ett avancerat system för att "väcka personligheten" och nå förening med det inre jaget (inner self).

Det "inre jaget", vad är det?

— Jo, inre medvetande, kosmiskt medvetande, större medvetande, vilket inte är bundet av tid och rum.

— Det vanliga medvetandet är begränsat till föremål, sinnesförmålor.

Kan man inte, frågar någon, säga att det inre jaget är detsamma som Gudsmedvetande?

— Jo, bekräftar swamin, man kan kalla det Gudsmedvetande, gudomligt medvetande, samadhimedvetande eller det eviga, oföränderliga medvetandet. Det har egentligen inget namn, men när vi talar om det, måste vi ge det ett namn.

I Sverige har det varit stort intresse för Maharishi Mahesh Yogis transcendental meditation, TM. Vad anser swamin om den metoden?

Han svarar att TM är en bra metod genom vilken man kan uppnå lugn och inre stillhet, men om TM-meditatören vill gå djupare eller längre, måste han gå bortom TM. Transcendental meditation är en fin metod med vissa begränsningar. Om den ger meditatören högre

13–16 april hölls en internationell yogakongress i Kulturhuset i Stockholm. Den kallades *Meditation Yoga 77* och arrangerades av Skandinavisk Yoga- och Meditationsskola. Avsikten var att informera allmänheten om vad yoga och meditation är och betydelsen därav samt att inspirera allt fler att gå den vetenskapliga yogans väg till personlig styrka och utveckling.

Kongressens beskyddare var Swami Satyananda Saraswati, grundare av *International Yoga Fellowship Movement*. Han är lärare i tantriska yoga- och meditationstekniker med verksamhet i Australien, Nord- och Sydamerika, Afrika och Europa och från början elev till den berömde Swami Sivananda i Rhisikesh, Indien.

Den närmast föregående internationella kongressen inom denna yogarörelse hölls i Bogota, Colombia för två år sedan. Varför valdes nu Stockholm till kongressplats? Frågan ställdes på en presskonferens, som anordnades tisdagen den 12 april.

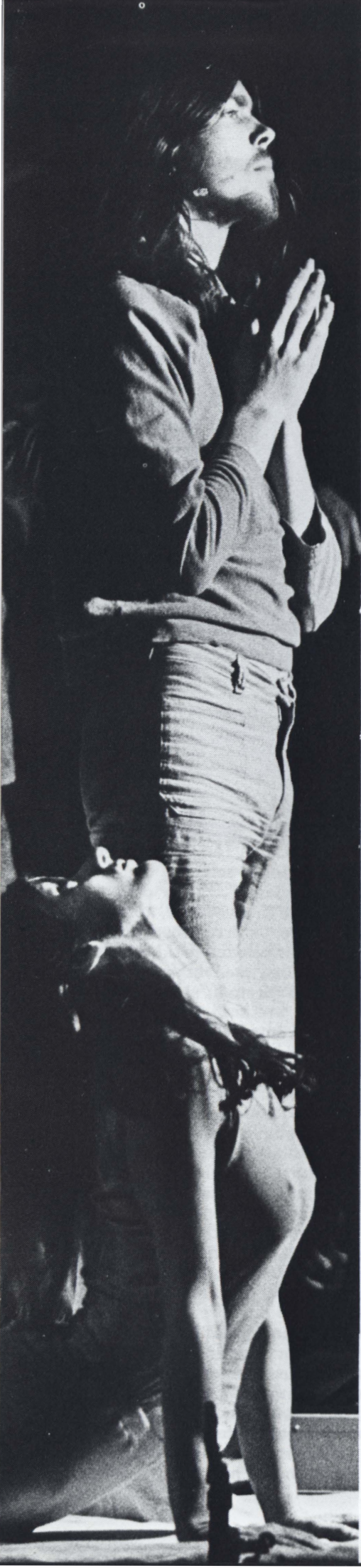
Swami Satyananda svarade att man i Sverige är mottaglig för yogabudskapet. Det sker ett uppvaknande för yoga och meditation i de skandinaviska länderna, där det numer finns hundratals lärare och tusentals elever.

Men, med tanke på att de flesta ledarna för Skandinavisk Yoga- och Meditationsskola är danskar, varför valdes inte Köpenhamn?

Swami Janakananda, den 37-åriga danske ledaren för rörelsen i Skandinavien, sa att det finns en stor öppenhet i Sverige och att yogarörelsen möter starkt gensvar här. Därför, och för att stödja arbetet i Sverige, där det ännu inte pågått så lång tid som i Danmark, var det naturligt att förlägga kongressen till Stockholm.

Indiska yogier, som nu kommer till väst, kan ju uppfattas som motsvarigheter till flera seklers kristna missionärer i främmande världsdelar. Ser sig Swami Satyananda som en missionär för tantrisk vishet i väst?

— Nej, säger swamin, vi avser in-

upplevelser, ifall han önskar sådana, då är det bra. Om inte, måste TM-meditatören gå vidare till någon annan metod.

— 50 procent av våra svenska elever har mediterat enligt TM-metoden, upplyser Swami Janakananda. Men de har velat gå vidare på yogans väg.

Och yogavägens yttersta mål, vilket är det?

— Det är, svarar Swami Satyananda, att skapa en upplevelse av förening mellan den begränsade människan och hennes obegränsade gudomliga personlighet, dvs. ett högre medvetande. Yoga betyder förening. Sedan man uppnått detta höga samadhitillstånd, då ser man vem man själv är, man blir medveten om sitt verkliga jag. Yogans mål är att göra individen medveten om livets stora, sublima Orsak.

*

Under de fyra kongressdagarna, när det talades alldeles för mycket engelska och för litet skandinaviska (fast det fanns tillgång till simultantolkning via hörlurar, mot avgift) framträdde ett 30-tal yogaexperter från skilda länder och redovisade olika aspekter av yogans väg. Där fanns bl a läkaren Hans Høgenhaven från Köpenhamn, som talade om medicinsk-fysiologiska undersökningar av yoga och meditation, och direktören för Nationella Hantverkshuset i New Dehli, Ajit Mockery, som talade om tantrisk konst och de sexuella symbolerna i den. Andra talare behandlade tex yoga för havande och för astmatiker. Av de svenska yogafolket deltog som föredragshållare Nina Falkenberg, Bert Yoga Jonson och (från Helsingfors) Jan Olof Mallander.

Det förekom också musik, uppvisningar och film samt praktisk undervisning i yoga- och andningsövningar, i meditativ djupavspänning och meditation.

*

Swami Nityabodhananda, som var kongressens organisatör, uttrycker glädje över att hon fått tillfälle att möta och vara tillsammans med människor som i sig själva visar att de kommit långt på yogans väg.

— Att arbeta med yoga och meditation, säger hon, innebär att man arbetar med sig själv, praktiskt, dvs. det räcker inte att läsa sig till kunskap om yoga, utan man måste själv ta itu med det och göra egna

Lever du ett lyckligt och harmoniskt liv? Är du full av livslust och entusiasm i dina dagliga göromål? När vidriga omständigheter försöker slå ner dig, höjer du dig då med kallt huvud och självtillit över dem? — Om inte, börja då med yoga!

Swami Satyananda

erfarenheter.

Man måste inte vara asket för att utöva yoga?

— Nej, den vanliga, moderna människan i västerlandet kan använda sig av yoga och meditation utan att ändra sin livsställning eller sina vanor. Yoga-rörelsen vänder sig till alla, eftersom yoga kan ha värde för alla.

— En bra sak med yoga är att den ger olika slags människor möjlighet att vara tillsammans och känna sig jämställda, eftersom de har ett gemensamt intresse som går djupare än att prestera och konkurrera. Yoga ger varje människa tillfälle att ständigt på nytt uppleva sig själv och de möjligheter hon har att genom yogaövningar, djupavspänning eller meditation få överblick och inspiration, som sedan kan omsättas i handling i det dagliga livet, vilket kallas *karma yoga*.

Adress: Skandinavisk Yoga- och Meditationsskola, Dalagatan 32, 113 24 Stockholm. Tel. 08/33 92 65.

Swami Nityabodhananda från Danmark är en av ledarna för rörelsen i Sverige.

Vi tror på JESUS KRISTUS

Guds enfödde son

vår Herre. . .

ENKÄT

Fem kristna röster
med kommentarer
av SM

Bilder REIN VÄLME

Kristendomen har djupa rötter i det svenska samhället. Den har i århundraden fått växa fri och skyddad här — medan konkurrerande religioner och åskådningar hindrats att slå rot eller rensats ut som ogräs. Först i vår moderna tid har religiös pluralism accepterats. Numer framträder kristendomen, fastän fortfarande privilegierad, vid sidan av andra former av religiös tro och vid sidan av den naturvetenskapliga verklighetsuppfattningen och ateism, agnosticism, marxism — samt det allmänna förvärldsligandet, sekulariseringen.

Ännu har kristendomen många bekännare — kanske omkring en miljon i vårt land, vilket är långt, långt fler än alla de "nya" religionerna tillsammans. Vad är det som gör att kristna föreställningar alltså övertygar många? Är det traditionens makt över sinnena, eller kanske en kristna lärans inre styrka? Sökaren har hört sig för med några som bekänner kristen tro.

"TRON GAVS MIG"

Kyrkoadjunkt fil.lic. Thomas K:son Hultberg, som f.n. är verksam vid Institutet för missionsteologi i Århus, Danmark, har som religionshistoriker framför allt studerat de icke-kristna religionerna buddhismen, islam och baha'i. Han berättar att han inte medvetet har arbetat sig fram till en kristen tro. "Min kristna tro gavs mig när jag intensivt engagerade mig i en utombiblisk religion, theravadabuddhismen."

Hultberg säger att han sedan dess är rädd för att göra Gud för liten och opersonlig — "ty Gud

arbetar med oss människor och genom oss på sätt som övergår vårt förstånd. En kristen drivs till eklektiska höjder, en annan till världens slum, en människa upptäcker vad ordet frälsning egentligen betyder genom att möta en from kristen, en annan genom att möta den personifierade ondskan."

Men hur förstår man att kristendomen är sann?

Thomas Hultberg svarar att ingen f.n. kan göra anspråk på att veta att kristendomen har Sanningen. "Men jag tillhör de många som tror. Jag är övertygad om att Jesus Kristus har gett oss den yttersta sanningen. Mycket nytt kan komma att uppenbaras, andra religioners sanningar kan komma att bli erkända av oss kristna i större utsträckning — men vi har redan nu i bibeln den sanning vi behöver för att meningsfullt orientera oss i tiden och evigheten."

Som religionsforskare har Hultberg ägnat sig åt studier av den s.k. nyreligiositeten. Vad har han för mening om den? Han säger att den

är "ett ting på gott och ont, som kommer för att utfylla ett tomrum". "Eftersom Gud är kärleken, sänder han inte det onda, men förmår att vända det till något gott. Redan har nyreligiösa rörelser lärt oss åtskilligt: den sekulariserade västerlänningen har visat sig alltför vara en *homo religiosus* med behov av ett liv, centrerat kring tro på något som ytterst inte går att fånga in i vetenskapens nät, och behov av en djupare gemenskap än vad de profana gemenskapsformerna kan ge."

Vad ser Hultberg för brister i de nyreligiösa rörelserna? Deras svagaste punkter, svarar han, är etiken och själavården. "Den självfrälsning som därerbjuds är ofattbart krävande och för många ekonomiskt oöverkomlig. Men genom Jesu Kristi frälsningsdöd är vi alla befriade nu från desorientering och meningslöshet, en befrielse som gör det möjligt för oss och tvingar oss att för alltid utveckla kärlek till Gud och medmänniskor."

Tron "gavs mig" säger alltså Tho-

mas Hultberg. Är inte det ett karaktéristiskt kristet yttrande? Kristen tro synes ofta inte i första hand vara något som människan resonerar sig fram till på grundval av kunskap, utan den uppfattas ibland som något som ges henne (av Guds nåd) på ett ofattbart sätt. *Tron kommer till människan.* Att detta förefaller en utomstående egendomligt och är svårt att acceptera är självklart.

Men kristen tro kan ha olika innehåll för olika människor. Och även trons styrka varierar givetvis. Att många troende "brottas med tvivel" är välbekant. Ofta övervinner de tvivlet och står sedan, kanske, starkare i tron. Men andra accepterar tvivlet som en klokhet.

TRON ETT SÄTT ATT FÖRANKRA MÄNNISKOVÄRDET

Journalisten Sture Gustafson, en gång i tiden på tidningen Vår Kyrka, hör till dem som haft svårigheter med sin tro. "För ett par år sedan", säger han, "hade jag nog svarat mera trosvisst. I dag vet jag inte om jag ens vill bli kallad kristen — i varje fall inte i traditionell mening. Däremot är jag religiös..."

Gustafson tror att alla religioner "strävar mot sanningen". Men han menar att det som skiljer kristendomen från andra religioner och som gör honom mer benägen att vara kristen än tex buddhist, är *det sociala engagemanget* som en följd av Nya testamentet. "Och där tror jag också att Kristus skiljer sig från andra religionsstiftare."

Sture Gustafson är socialist, och han ser sin politiska uppfattning som en följd av den tro han har. Han säger också att han har "en mycket dynamisk syn på bibeln". "Den är precis som människorna komplicerad. Där finns mycket som man finner bra, men också sådant som man direkt tycker strider mot ens uppfattning."

"Tron är för mig ett sätt att förankra människovärdet. Det kanske andra kan göra utan en tro. Jag tycker dock att människan är helig, och därmed ger jag henne en religiös dimension. Min tro skulle jag vilja formulera så här:

Att beskriva Gud är som att med en träpinne försöka rita av stjärnhimlen i havssanden.

Därför är din spegelbild i vigvattenskålen mer porträttlik än ikonen och altartavlan."

Hos Sture Gustafson förefaller tron framför allt vara ett bejakande av ett etiskt imperativ som finns i den kristna läran — samtidigt som han gärna vill uppfatta människan som existerande i ett religiöst, gudomligt sammanhang.

"JESUS EN GÅTA"

Gymnasieadjunkt Ivar Wallensteen grubblar litet över Sökarens fråga: "Varför är jag kristen? Jag vet inte vad jag skall svara. Frågan är både svår och känslig. Jag är döpt och konfirmerad, vilket betyder solidaritetsförklaring med Kristus. Men jag måste villigt erkänna att min tro är ljum."

Präst förkunnar evangeliet från predikstolen i Barkarby kyrka.

Wallensteen berättar att hans teologiska studier gett honom mycket, men inte så mycket att han fått en starkare tro eller velat bli prästvigd. "Jag har funnit att det finns alltför många präster i vårt land som är ljumma för att jag skulle vilja bli en av dem. Luther har sagt att vi alla bör vara som en Kristus för vår nästa. Det är ett fint program, men hur många kan leva upp till det?"

Jesus är och förblir en gåta, menar Ivar Wallensteen. Rent historiskt vet vi väldigt litet om honom — men ändå tillräckligt mycket för att hans person, budskap och livsöde skall fascinera. "Den som tror att bibeln är en sagobok, som ingenting har att ge, är beklagansvärd och okunnig. Där finns oändligt mycken visdom, men också mycket som är orimligt och svårförståeligt. Den kan både oroa och trösta, både attrahera och stöta bort, men oberörd lämnar den ingen."

Wallensteen funderar i ett stort perspektiv: "Visst finns det många andra bra religioner. Det går inte att säga att den eller den är den enda sanna. Frågan är ju vad jag söker i religionen. Rätt gudstjänst består i hjärtats tjänande, säger Rousseau och fortsätter: Gud förkastar ingen uppriktig hyllning under vilken form den erbjuds honom."

Ivar Wallensteen har sökt sig fram litet vid sidan om egentlig kristendom. Den judiske Martin Buber har haft något väsentligt att ge honom: "Allt verkligt liv är möte, säger Martin Buber — han är kanske den störste religionsfilosofen under detta sekel. 'Jag' blir till och förverkligas i relation till ett 'Du'. Utan du intet jag. Denna relation upplever vi på tre plan: i vårt förhållande till naturen, i vårt förhållande till våra medmänniskor och i vårt liv med den andliga världen. Gud möter vi i vår dagliga gärning, i vårt förhållande till våra medmänniskor. 'Genom varje beröring med ett Du, rör Duets andedräkt, det är det eviga livet, vid oss...' Religion är att leva i relationens värld. Det är liv. Och mening."

Vad innebär nu kristen tro för Ivar Wallensteen? En solidaritet med Jesus, en positiv värdering av kristendomens "program" — samt

ett accepterande av att bibeln innehåller mycken visdom? Man kan undra hur mycket av ursprunglig kristendom som finns kvar i hans upplevelse av att vara en kristen.

KRISTET ARV

Sten Rodhe växte upp i kristen miljö, omgiven av biskopar, präster, teologer. Regelbundet deltog han i gudstjänster i Lunds domkyrka. I hemmet förekom morgonbön, bordsböner, aftonbön. Något religiöst tvång utövades aldrig av föräldrarna, men hela miljön utövade ett tryck, som det hade behövts kraft att bryta sig ur.

"Men", berättar lektor Rodhe, "jag fann inte tillräcklig anledning att bryta med mitt arv, fastän det ibland isolerade mig bland kamrater, som växte upp i mer sekulariserade familjer."

Religiösa frågor blev huvudintresset för Sten Rodhe. Han blev religionshistoriker och religionslärare, studerade icke-kristna religioner, men detta övertygade honom inte om att han borde lämna sitt kristna arv. "Mycket av vad kristendomen ger mig finner jag också i andra religioner, och jag menar att anhängare av olika religioner kan lära mycket av varandra. Om jag skall försöka markera vad som kännetecknar kristendomen, bland andra religioner, vad man får i den kristna gemenskapen och inte utanför den, pekar jag på *Jesu person*. Han är en historisk gestalt — till skillnad från Krishna och andra. Han offrade i kärlek sitt liv på ett kors — till skillnad från Buddha, Muhammed och andra."

"Uppståndelsens mysterium", säger Sten Rodhe vidare, "som är utgångspunkten för kristen förkunnelse, kan upplevas men inte förklaras. Jesu liv, död och uppståndelse innefattar i sig tillvarons mysterium, som vi har att leva med utan att få det förklarat. Upplevt i bön och meditation ger det livskraft och livsmod."

Trons föremål är alltså för Sten Rodhe ett mysterium, något som är bortom allt förstånd. Tvivlaren frågar naturligtvis varför man över huvud taget skall tro något som man inte förstår.

JESUS ÄR DEN FULLA SANNINGEN

Komminister fil.dr Åke Haglund har tidigare verkat 27 år som missionär i Kina, Japan och Malaysia. Det tyder på en fast övertygelse. Man går ju inte ut på missionsfältet utan mycket starka skäl.

Han säger att alla människor har

ett religiöst anlag — "såsom Tor Andrae har bevisat genom sina religionshistorisk-religionspsykologiska forskningar". Teisten (som tror på Gud) har sin tro i överensstämmelse med det religiösa anlaget, ateisten (som inte tror på Gud) har sin ideologi i strid med anlaget, och agnostikern (som anser att man inget kan veta om Gud) har sin på grund av tvivel ännu inte uppnådda tro.

Åke Haglund vill alltså säga att religiös tro är det naturliga: alla har egentligen i botten av sitt väsen en tro, men den varierar från individ till individ, och kan också vara latent.

"Sökaren trevar sig", säger Haglund, "naturligt och mänskligt, fram till den trosform som han efter träget studium av de olika religionernas världs- och livsåskådning kommer fram till som den fullaste uppenbarelsformen av Gud, honom som människan innerst inne längtar och trängar efter."

Människans längtan efter den fulla sanningen uppfylls av kristendomen. "Jesus och ingen annan har kunnat säga: 'Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Sonen (Jesus) kan icke göra något av sig själv, utan han gör allenast vad han ser Fadern (Gud) göra, ty vad han gör, det gör likaledes ock Sonen.' Det läser man i Joh. 5:19. Och i Joh. 10:30 säger Jesus att 'jag och Fadern äro ett'. I Joh. 17:21 läser vi: 'Jag beder att de alla må vara ett och att, såsom du, Fader, är i mig och jag är i dig, också de må vara i oss, för att världen skall tro, att du har sänt mig.' Kristus är sålunda den fulla återspeglings av Gud."

Åke Haglund ser i Kristus en universell gudsuppenbarelse. Men detta betyder inte att kristendomen föraktar andra religioner. "Enkelt kan man illustrera det med solen och stjärnorna, som får sitt ljus från solen. De stjärnor, som ligger närmast solen, får ett starkare och klarare ljus, medan de som ligger längre ifrån får ett dunklare ljus. Eftersom Gud har uppenbarat sig i mänsklig gestalt genom inkarnationen, har kristendomen blivit den religion, som framställer Gud i en fullständig form. Härav följer, att bibeln blir den heligaste skriften framför andra heliga skrifter, och Jesus är gudomsnamnet framför alla andra gudanamn, ty 'i ingen annan finnes frälsning; ej heller finnes under himmelen något annat namn, bland människor givet, genom vilket vi kunna bli frälsta'. (Apg. 4:12)"

Åke Haglund med mångårig vistelse i österlandet bakom sig, i nä-

Varen icke förskräckta. I söken Jesus från Nasaret, den korsfäste. Han är uppstånden, han är icke här. Se där är platsen där de lade honom.

Mark. 16:6

ra kontakt med icke-kristna religioner, säger att "Kristus, som är Gud och tillika människa, är den ende, som kan gottgöra människans skuld. Frivilligt tog han på sig den och förvärvade därigenom en förtjänst som uppväger alla människors synder."

Men, Åke Haglund, om nu människan har ett religiöst anlag — såtillvida som hon har begåvning för religiositet — så kan man väl likaväl säga att hon har ett "ateistiskt anlag", eller ett "agnostiskt anlag" — såtillvida som hon även har begåvning för tvivel och otro? — Och att Jesus påstås ha sagt sig vara ett med Gud, övertygar de verkliga om att han var Gud eller Guds son?

*

En slutsats av ovanstående bukett uttalanden torde vara att kristen tro kan innebära flera mycket olika föreställningar, som har något med bibelns Jesusgestalt att göra. Precis vad man kan och bör tro kan inte sägas.

Tolkningarna av bibelns budskap äro legio, ty de äro många. Men bara man har ett slags positivt intresse för kristendomen, kan man tydligen räkna sig som kristen och tas emot av kyrkan.

SM

Ett modernt altare i moderna människors kristendom. Vantörs kyrka, Högdalen.

VARFÖR ICKE KRISTUS utan Buddha, Krishna, Vedanta, Hubbard och Eck?

En trosenkät

Människor med kristen övertygelse uttrycker ibland förvåning över att "nya religioner" kan attrahera folk. Och de känner sig kanske "ha skuld" till detta genom att inte riktigt ha kunnat föra ut kristendomen. De frågar: "Varför har dessa människor inte kunnat finna vad de söker i vår kyrka?"

För att få svar på den frågan har Sökaren tagit kontakt med några personer som vänt sig från kristendomen och till religiös tro av annat slag (fastän en av de intervjuade, scientolog, anser sig *även* vara kristen).

KRISTENDOMEN ÄR NOG BRA, MEN...

Jörgen Rapp, pol.mag., har trätt in i den hinduistiska världen och i ett år vistats på ett ashram i Indien. Den välkände och högt aktade Swami Muktananda har blivit hans guru. Han säger att, såvitt han kan förstå, är det inget fel på kristendomen. "Men vi är olika funtade. Därför finns det många vägar att vandra. De leder till samma mål, fast man kommer dit från olika håll." (Dessa toleranta synpunkter är en variant, kanske, på den gamla, ironiska utsagan att "envar blir salig på sin tro"!)

"Jag ville ha en levande lärare", förklarar Jörgen, "och därför sökte jag mig en sådan. Generellt gäller nog att en människa i köttet behöver en lärare i köttet. Om man kan kontakta exempelvis Jesus och få ledning, så fungerar det med honom. Men det är nog få som kan ta emot otvetydiga budskap från honom. Det förutsätter en hög utveckling hos mottagaren. Sändaren sänder, men finns det mottagare?"

För Jörgen Rapp blev det yoga och meditation som gav mening åt livet. Det intresset förde honom till Indien, som är yogas hemland, där han så småningom fann sin guru. Nu är han ivrig att sprida Swami Muktanandas budskap i väst.

Buddhistnunnan Amita Nisatta möter litet undran på Ringvägen i Stockholm.

BRISTER I KRISTENDOMEN

Gunnar Gällmo, fil.kand., som blivit buddhist, har en mindre välvillig inställning till den kristna tron än Jörgen Rapp. Han har upplevt avgörande brister i kristendomen, vilka fått honom att söka en annan

livsåskådning och så småningom bli buddhist. Han menar att kristendomen är *ologisk* och *oetisk*.

Ologisk?

Ja, "de kristna inser visserligen att världen är ofullkomlig, men ändå dyrkar de världens tänkta ska-

pare och betraktar honom som fullkomlig — detta trots Jesu egna ord att ett gott träd inte kan bära ond frukt".

Oetisk?

Gunnar Gällmo säger att "kristendomen förhålls våldet och är rasistisk". Det är överraskande synpunkter kanske. Men Gällmo förklarar att våldsförhållandet är ett genomgående drag i bibeln. I Gamla testamentet finns det bl a i skildringen av Josuas folkmord på kanaanéerna och föreskrifterna om djuroffer. I Nya testamentet finns det i tolkningen av Jesu avrättning som ett försoningsoffer och i nattvarens symboliska innebörd.

Rasismen återfinns i Gamla testamentet i idén om ett utvalt egendomsfolk och i föreställningen om människan som härskare över djuren. "Evangelierna avviker såvitt jag kan se inte från GT:s linje i denna fråga", säger Gunnar Gällmo. "Paulus gör vissa försök att sudda ut gränserna mellan judar och gojim men reagerar inte på den rasistiska" (eller art-istiska) "inställningen till djuren."

Vad är den väsentliga skillnaden mellan kristendomen och buddhismen?

Jo, "att kristendomen betraktar världen som i grund och botten tillfredsställande och tillber vad man anser vara dess skapare, medan buddhismen betraktar världen som i grunden otillfredsställande och visar vägen till frigörelse från den".

"Det som buddhismen har men kristendomen saknar, är bl a en konsekvent ickevåldsetik, en effektiv meditationsteknik och en övervärldslig målsättning."

Gunnar Gällmo har alltså funnit buddhismen vara mer i överensstämmelse med livets fakta än kristendomen. Han har stötts bort av det faktum att kristendomen saknar en klart utsagt ickevåldslära och av att djuren helt förbises i kristen etik.

KRISTENDOMEN KRÄVER TRO UTAN FÖRSTÅELSE

Syster Amita Nisatta, svensk buddhistnunn, upplever som kristendomens svaghet att den fordrar blind tro av sina anhängare. Som buddhist har man tillit till den väg som Buddha har anvisat — men han själv som lärare fordrade inte blind tro, "ty blind tro är ett hinder för framåtskridande, och innebär stagnation". I stället för att kritiklöst tro på något som vi inte kan förstå, måste vi ha en livsåskådning som är ett med oss själva på den kunskaps- och erfarenhetsnivå, där vi befinner oss. Vi måste välja vår livsväg

själva efter bästa förmåga, inte bara tro på färdiga dogmer. Vår egen övertygelse, ej andras, måste avgöra vad vi tror på. Vi bör noga lyssna till vad skilda förkunnare säger och pröva det — och om vi finner något som är rätt för oss, så följer vi det — i annat fall söker vi vidare! "Buddha gav människan frihet att själv undersöka vad som är rätt för henne."

Syster Amita omtalar också att ingen för henne klart har kunnat förklara de kristna dogmerna. Det sökande och frågande barnet avvisades med att "det där förstår du inte". Den vuxna människan hänvisades till "tron", när allvarliga frågor uppkom om döden, uppståndelsen, det "eviga livet" osv. "Enligt kristen uppfattning skall dessa väsentliga frågor helst inte ställas, ty 'Gud' utstakar varje människas väg, och hans lagar och beslut skall inte ifrågasättas. Vi skall blott överlämna oss i hans händer. 'Tro blott, och verket är gjort', står det i vissa texter. Men måste man inte veta något om det man tror på?"

Kristendomen är en väg och är tillfredsställande för många, säger Amita Nisatta — men inte för alla. Många, som inte är tillfreds med sin religiösa tradition, fruktar att söka andra vägar. "Men det är inte fel att söka utanför den kristna traditionen", om man inom någon annan tro kan utveckla sin personlighet.

Syster Amita talar även om återfödelse tanken, som finns i buddhismen men saknas i kristendomen. Hon ser reinkarnationen som "en av livets väsentliga realiteter". "Vad du sår får du skörda." Buddhismen har också insikten om alltings obeständighet, föränderlighet — och en väg till stillhet, sinnets frid, egoismens förintelse.

FÖRSTELNADE DOGMER

Helena Priovolo, som tillhör "Ananda, föreningen för hinduisk-buddhistisk åskådning", visar ingen förståelse för kristendomen. Hon säger att den skapar döds- och gudsfruktan: rädsla för straff och helvete. "Den är dessutom centrerad kring en enda person och ett enda folk, vilket leder till egoism, inskränkthet, intolerans och fördomar." Enligt hennes hinduisk-buddhistiska vishet är alla levande varsel gudomliga och kommer från samma urkraft.

Helena talar också om "ett re-vanschänkande" som finns i bibeln och som fortfarande präglar det västerländska samhället och i vars spår har följt våld och krig.

Hon anser att "pessimism och dysterhet kännetecknar den krist-

Gunnar Gällmo i icke-kristen andakt.

na tron: präster i svarta kläder samt tal om synd och skuld, vilket knappast leder människor till frihet och självkänedom."

För Helena är kristendomen ingen levande religion utan förstelnad i dogmer. I stället följer hon *vedadharma*, som innebär att den sanna kunskapsskällan är inom varje människa, vilket tar bort behovet av en utomstående frälsare.

Helena ser yoga och meditation som vägar till kunskap — bl a om sig själv. Dessa vägar saknar kristendomen, där man i stället hänvisar till en frälsare. Men "för att nå det absoluta varandet måste man meditera".

"Reinkarnationen och karmalagen står det inget om i bibeln. Kristendomen ser ett enda liv och en död. Detta anser jag vara naivt och okunnigt. Man kan i djup meditation uppleva sina egna tidigare inkarnationer — dessutom kan man genom att studera naturens förlopp förstå livets eviga kretslopp. *Vedadharma* är inte någon tro, utan en vetenskap om livet."

Att den vediska läran inte bara är tro utan är kunskap sägs också i följande intervju.

KRISTENDOMEN ÄR BARA TRO
Vegavan das (Jörgen Sundvall) är (gift) munk inom Hare Krishna-rörelsen. Han talar om bhakti, som han bekänner sig till, som en *andlig*

"Främmande" religionsutövning i hjärtat av Stockholm. Krishna-templet på Östermalm.

förföljelse har bestulit religionen på det personliga, prövande sökandet, som hade kunnat hålla tron mera levande. Sanningssökare som Giordano Bruno och Galileo Galilei har betraktats som omstörtare och trons fiender. "Men", påpekar Gun Lanciai, "som omstörtare betraktades ju även Jesus på sin tid." "Med Jesus kom det in en närhet till livet, en uppmärksamhet på individen, en tillit till människans egna förmågor som jag nästan helt saknar i dagens kristendom."

"Vill du bli frisk? frågar Jesus först. Och övertygad om att den sjuke vill det, säger Jesus åt honom att ta sin säng och gå."

"Men sådana underbara ting", understryker Gun Lanciai, "gör inte bara Jesus själv, utan också hans lärjungar. Och han försäkrar att 'den som tror på mig, han skall också själv göra de gärningar som jag gör; och ännu större än dessa skall han göra'. (Joh. 14:12)"

Jesus är alltså inte engudsom ensam utför mirakler. Kraften till underverk finns hos varje sant troende.

"Jag saknar uppföljningen av detta — och av följande för mig väldigt betydelsefulla rader: 'Och jag skall bedja Fadern och han skall ge er en annan Hjälpare som för alltid skall vara hos eder och skall vara i eder: sanningens Ande som världen icke kan taga emot, ty hon ser honom icke och känner honom icke. Men I känna honom, ty han bor hos eder och skall vara i eder.' (Joh. 14:16—17)"

Gun Lanciai saknar en praktisk tillämpning av Jesu lära för att förbättra tillståndet i världen. Och det är "för att komma någon vart med dessa frågor", för att få veta mer om "sanningens Ande" som hon sedan tio år studerar "i scientologin det som L. Ron Hubbard för oss gjort vetbart om detta". Gun betraktar sig inte numer som mindre kristen är förut, snarare som mer kristen. I Hubbards undervisning har hon funnit det hon sökt, när hon upplevt att tron gett henne plikten att skaffa sig mer kunskap. I scientologin har hon äntligen funnit "en andens teknologi", ett *hur gör man det*, som kan användas av envar, vilken tro man än råkar ha, till

hjälp åt både en själv och ens nästa. "Om bara tillräckligt många vill", säger hon, "kan vi till sist få världen att ta emot sanningens Ande och känna den".

Scientologi är alltså för Gun Lanciai i grund och botten praktiserad kristendom.

"JAG KÄNNER MIG INTE HEMMA I KRISTENDOMEN"

Olov Hagström tillhör Eckankar. Han säger att han i kristendomen alltför mycket saknar objektivitet och tolerans i förhållandet till andra trosriktningar. Man försöker också med övertalning, ibland även hot om helvetet, få folk att ansluta sig till den kristna tron. Olov Hagström tycker inte att man skall försöka att påverka och styra andra, när det gäller något så viktigt och livsavgörande som religiösa frågor. Själv vill han i stället ge dem, som visar intresse för Eckankars väg, informationer så att de själva kan göra sitt val.

Annat som gör att Olov Hagström inte känner sig hemma i kristendomen är de regler och påbud som finns där samt idéerna om synd och straff. I Eckankars lära existerar inte begreppet synd. Det är tillåtet att begå misstag, och man får då stå för följderna, ty handlingarnas resultat är bästa sättet att få erfarenheter.

Olov Hagström pekar också på att Jesus för länge sedan har lämnat det fysiska, medan Eck alltid har en levande Mästare, f.n. Sri Darwin Gross, "som verkar både på det yttre och på det inre".

"Eckankars väg, som är den ursprungliga vägen, är inte begränsad i tiden och rummet, ty den har alltid funnits och finns representerad på varje bebodd planet i universum."

"För mig är kristendomen och de flesta andra religioner", säger Olov Hagström, "ett försök att kopiera den ursprungliga läran om hur man som själ återvänder till sitt ursprung bortom allt materiellt." Han säger att "vi vet" att himmelriket, som kristendomen talar om, är beläget på det mentala medvetandeplanet, ett högt tillstånd, som dock fortfarande står under inflytande av karma och reinkarnation. "Den som går Eck-vägen har möjlighet att som ren själ färdas bortom allt som är känt inom kristendomen och andra religioner."

Men Olov Hagström anser också att alla trosriktningar är viktiga steg på själens vandring mot totalt medvetande, ty som själar är vi olika, och varje själ kan i de materiella världarna finna en tro som pas-

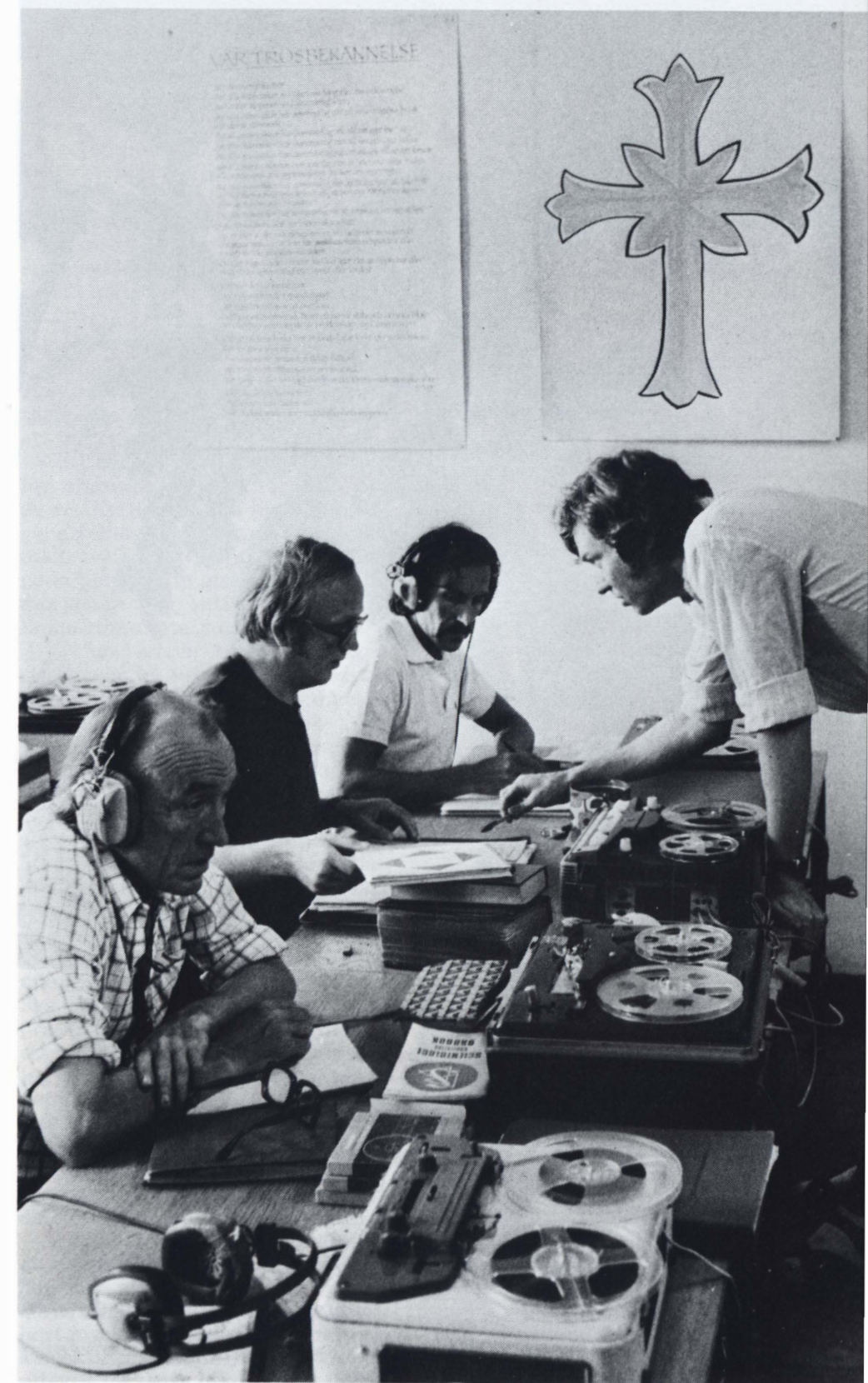
sar dess utvecklingsnivå.

Kristendomen har tydligen inte passerat Olov Hagström. För honom är det naturligt att tro på annat sätt, att uppfatta verkligheten och människans situation annorlunda än vad kristendomen lär. Och vem vill påstå att han inte skulle ha all rätt att acceptera den lära som förefaller honom vara vägen och sanningen?

Textsammanställning och kommentarer:

SM

Bilder: Rein Vålme

Undervisning i den säregna Scientology-kyrkan.

vetenskap, inte en tro — medan kristendomen, så som den är i dag, i likhet med alla andra religioner gör skillnad mellan tro och vetande: vetandet når en viss punkt, men tron går längre.

"Om vi baserar vårt liv på en tro, begår vi våld mot oss själva såväl som mot våra medmänniskor." Han berättar att de haft besök i templet av några kristna präster som alla höll fast vid att man aldrig riktigt kan veta om Gud existerar. "Varför", frågar han, "har de kastat bort så många år på att utbilda sig till präster, och hur kan de ha rätt att undervisa andra i något som de själva inte har en aning om? En blind kanske kan leda andra blinda, men var hamnar de?"

Vegavan das anser att "om vår utbildning inte ger oss svar, så måste vi konstatera att vi kastat bort vår tid".

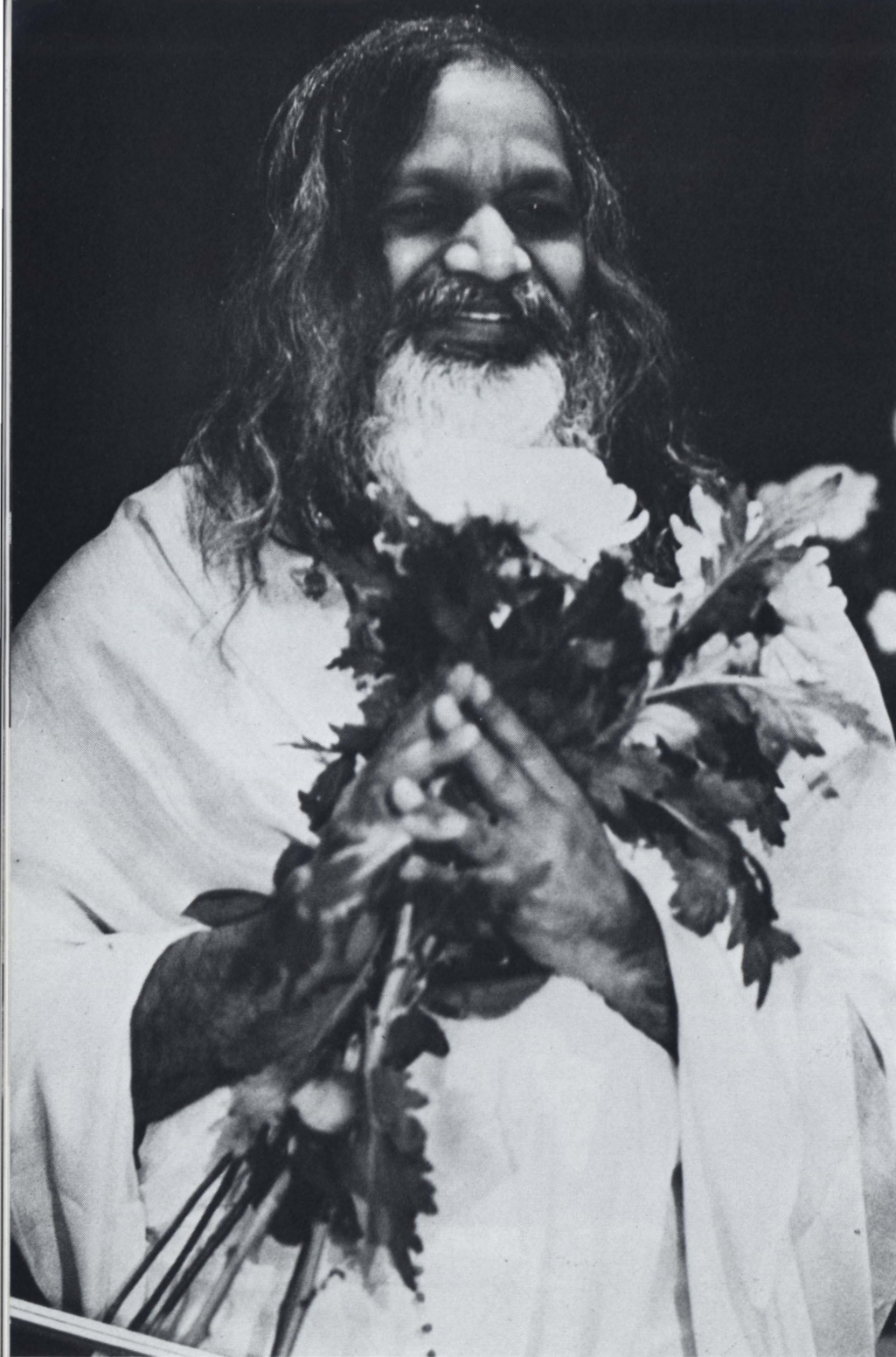
Det låter sig ju sägas. Men vår vän Hare Krishna-munken går vidare i sitt resonemang: "Det gäller all slags tro, inte bara kristendomen. Bara beteckningarna kristen, katolik, hindu, vit, svart vittnar om total okunnighet om Gud och hans delar. Alla levande varelser har ett unikt, levande förhållande till Gud, och Gud uppenbarar sig för oss i olika aspekter beroende på vilket förhållande vi har till honom. Vi kan inte ersätta vårt dynamiskt levande förhållande (bhakti) till Gud med stela och torra gamla dogmer. Jesus kom inte till världen för att ge den dogmer, utan för att praktiskt visa hur en person beter sig som är helt uppfylld av kärlek

(bhakti) till Gud. Han hade kunskap om Gud och ville att vi också skulle få denna kunskap uppenbarad för oss genom att följa i hans fotspår. De som inte följer honom talar om tro, medan de som hör sammat hans budskap, vilket tränger bortom alla ismer och andra materiella gränser, talar om uppenbarad kunskap. Bhakti är alltså den andliga vetenskap som Jesus helt genomsyrades av men som han endast delvis förklarade. Den som får denna kunskap/kärlek uppenbarad, handlar helt naturligt utan själviska motiv och ägnar hela sitt liv åt att sprida Guds lära."

Men, även t ex Rudolf Steiner och Martinus kallar vad de lär för "andlig vetenskap". Och naturligtvis anser alla troende att deras religions stiftare har haft "kunskap" — det ligger i sakens natur. Inom Divine Light Mission kallar man sin meditationsmetod för just "Kunskapen"! — Må det förlåtas en eländig skeptiker att han har svårt att se vari Hare Krishna-rörelsens tro intellektuellt eller psykologiskt skulle skilja sig från andra slag av religiös tro.

Men tydligen upplevs föreställningarna inte som "tro" utan som "kunskap" av beknännarna själva.

KRISTENDOMEN IDAG ÄR MEST TRO, INTE TILLÄMPNING Gun Lanciai är pastor i Scientologikykyrkan. Tidigare var hon katolik — och är det faktiskt också fortfarande. Hon börjar med att erinra om att kyrkliga myndigheter genom tiderna med olika former av

TRANSCENDENTAL MEDITATION (TM)

TM-rörelsen startades av Maharishi Mahesh Yogi — på bilden ovan — i Madras, Indien, 1958. I dag är den spridd i alla världsdelar, och dess effekter blir föremål för vetenskapliga undersökningar.

"Sätt dig och meditera 20 minuter varje morgon och kväll, så blir du pigg, glad, harmonisk och effektiv — dina latent resurser frigörs!" Så säger man inom TM-rörelsen.

Allt fler människor börjar meditera. Det finns olika meditationsmetoder, men den mest spridda i vårt land är Transcendental Meditation, TM, som har införts i västerlandet av indiern Maharishi Mahesh Yogi. I Sverige beräknas ungefär 35 000 människor ha initierats i denna metod.

Sökaren har träffat fyra meditatörer och två meditationslärare och lyssnat till deras entusiastiska uttalanden om TM.

Mats Kollinius, som läser ekonomi på universitetet, började meditera hösten 1973, medan han gick i gymnasiet. Han hade aldrig hört talas om metoden, när han av en tillfällighet följde med en kompis in till stan. Kompisen skulle till ett informationsföredrag om TM.

— Jag tyckte att det som jag hörde lät vettigt, så jag gick på nästa informationsföredrag också. Och efter en vecka började jag meditera.

Mats berättar att meditationen ger honom "mer energi" och att han orkar mer, speciellt i situationer där det krävs en koncentrerad arbetsinsats. Han känner sig överhuvudtaget piggar och har blivit mer aktiv. Och betygen i gymnasiet gick upp. Men, säger Mats försiktigt, det kan kanske ha haft andra orsaker.

Den ökade energin tog sig bl a uttryck i att han gick med i en politisk förening. "Det hade legat och grott i flera år", och efter några månaders mediterande kände han att han ville göra något mer aktivt.

Men är det nu säkert att merenergin beror på just meditationen? Ja, Mats säger att när han under militärtjänsten inte kunde meditera regelbundet, utan mest bara under helgerna, så märkte han genast en sämre effekt.

Mayvor Jordvall är speciallärare och arbetar bland barn med svårigheter. Hon har mediterat sedan 1974. Under en graviditet fick hon högt blodtryck, som sedan inte gick ned, utan hon fick äta medicin och gå på ständiga läkarkontroller. Gradvis blev blodtrycket bättre, och nu krävs inga mediciner. Denna förändring sätter hon i samband med meditationen.

— Jag känner mig mycket gladare nu, säger Mayvor, och mer harmonisk och stabil som människa.

Och jag orkar engagera mig djupt och kan vara mig själv utan att detta tar all kraft, och jag känner mig inte längre spänd. Jag tycker jag får ny psykisk energi varje gång jag mediterar.

Mayvor säger också att effekten av meditationen på henne själv verkar smitta av sig på barnen, som hon har hand om i skolan. De tycks få utlopp för inre spänning och kan hitta tillbaks till naturlig nyfikenhet att vilja lära i en lugn atmosfär.

En VKI-kurs har också varit givande för Mayvor och gett henne ett nytt perspektiv på livet. Hon säger att hon länge sökt efter sanning och kunskap, och nu anser hon att hon äntligen har funnit "en sann kunskap som växer i takt med hur mycket jag förstår och blir medveten om". VKI uttyds: vetenskapen om den kreativa intelligensen; på kursen behandlas den teoretiska, filosofiska sidan av TM. Medvetandets, och livets, natur tas upp från olika vinklar.

Textilkonstnärinnan Ann Svensson började med TM 1975. Hon tycker att hon har förändrats som människa, fått en ny syn på livet, och hon vågar nu "stå för sig själv och sina åsikter", har fått en starkare självkänsla. Och hon har fått en mycket mera positiv inställning till omvärlden.

— Förr såg jag ganska mörkt på tillvaron och var väldigt skeptisk mot folk, hade svårt att lita på människor.

Ann har kommit att tycka mer om människor, sedan hon började meditera. Dessutom har hon fått en annan syn på ett handikapp som hon har och som besvärar henne en del: det går nu lättare att bära.

— Många handikappade gräver ner sig i det besvär de har. Det höll jag också på att göra, innan jag började med TM.

Meditationsläraren Lennart Haak inflikar att det är en rätt vanlig effekt hos människor med något handikapp att när de börjar meditera, så minskar de psykiska svårigheterna som hänger ihop med handikappet.

I sitt arbete som textilkonstnärinna har Ann märkt att det nu går lättare att arbeta med färger. Det "stämmer bättre på något sätt". Förr var det mer splittring, nu mer samordning. Man får överhuvudtaget en ljusare syn.

Fil. kand. Curt Jonsson, ekonom, började meditera 1972. Han har ett företag som arbetar med organisationsutveckling — Företagsevolution heter det — och Curt är en av de få här i landet som gjort en vetenskaplig undersökning av TM.

I december 1975 lade han fram en fyrabetygsuppsats i företagsekonomi vid Stockholms universitet, vilken behandlar TM och dess inverkan på effektiviteten i företagen. Han hade intervjuat människor om effekterna av TM med tanke på effektiviteten i deras arbete, upplevelsen av arbetet m m.

För sin egen del har Curt erfårit mycket positiva effekter av meditationen. Och han känner att han "utvecklas vidare hela tiden" — en fantastisk upplevelse. Det första han lade märke till var att energin ökade, han jobbade mer intensivt och tyckte att det var roligare. Han satte igång med kvällsstudier i avsikt att ta ett betyg i företagsekonomi — men energin och tilltron till den egna förmågan ökade, och när Curt hade mediterat i ett år, sa han upp sin anställning och började studera heltid på universitetet.

— Det hade jag inte vågat drömma om att göra tidigare av rädsla för hur det skulle gå i framtiden. Men nu kände jag mig säker, övertygad om att det skulle gå bra och att jag måste satsa på mig själv.

Curt berättar att han blev "otroligt ambitiös", tydligt som en följd av meditationen, och läste dubbelt så mycket som ansågs vara normalt, två ämnen samtidigt, och fick goda betyg. Han gick upp tidigt på morgonen och satt och läste till långt in på nätterna.

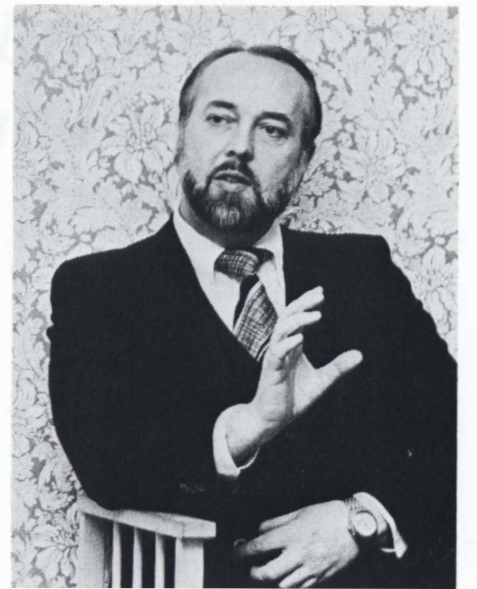
— Men, säger han, egentligen missbrukade jag kanske meditationseffekterna, för så där mycket energi skall man normalt inte kunna ta ut, och jag blev fruktansvärt trött efteråt, och låg för ankar mer eller mindre i fjorton dagar, men återhämtade mig ganska snabbt.

Curt omtalar också annat som hänt med honom som följd av TM-meditationen. Han har t ex fått lättare att uttrycka sig.

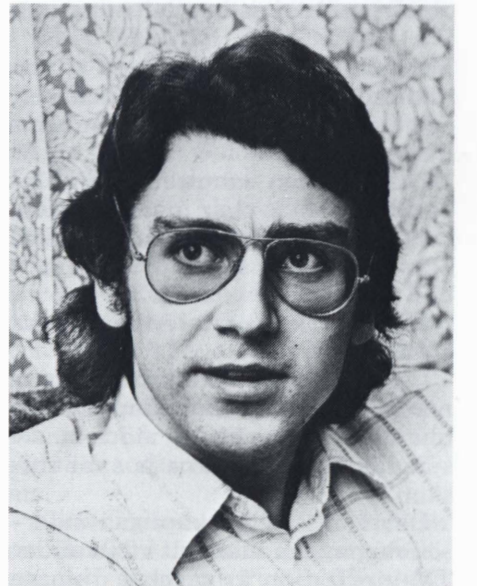
— Tidigare var jag väl också lite nervös för att prata inför andra människor, men det är jag inte nu. Jag håller på med undervisning och pratar ofta inför en massa människor och är inte det minsta nervös; jag känner inget överhuvudtaget, det är märkligt.

Curt har genom meditationen fått en inre säkerhet. — Och liksom många andra TM-meditatörer säger han sig alltmer ha kommit underfund med människans natur.

— Jag har haft upplevelseglimtar av människans sanna natur. Man kan säga att alla människor i grunden är kärleksfulla, att de har oerhört mycket av både intelligens och kärlek. Att vi vanligen inte kan ge uttryck för detta beror på att vi har en massa störningar som hindrar.

Lennart Haak: — TM gör att man fungerar "friskare" efter sina försättningar.

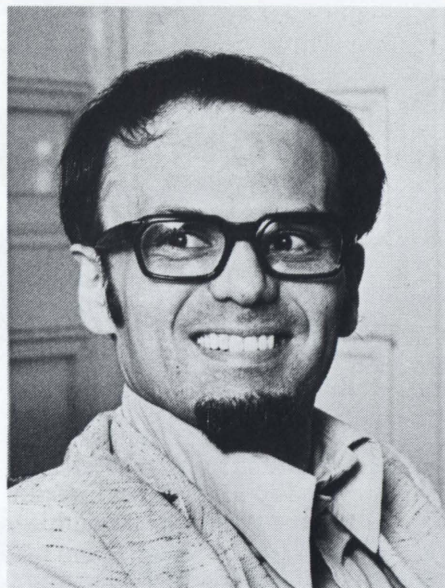
Mats Kollinius: — Meditationen ger mig mer energi.

Mayvor Jordvall: — Jag är gladare och mer harmonisk nu.

Ann Svensson: — Jag har fått en ny syn på livet, och tycker mer om människor nu.

Curt Jonsson: — Jag har haft upplevelseglimtar av människans sanna natur.

Per Gillberg: — Att TM ger högre medvetandetillstånd har visats genom mätningar.

Mediterar man, så kan man känna hur det liksom släpper mer och mer, och den sanna naturen kommer i dagen.

Och när den sanna naturen förverkligas, då tycker man om människor mer än förut, och man tycker också mer om sig själv. Och allt blir roligare.

Men hur skall man förklara dessa effekter?

Curt menar att eftersom TM-tekniken ger en mycket djup vila så blir den ett kraftigt stöd åt de självläkande krafterna hos människan.

Det finns vetenskapliga undersökningar som visar att vilan under TM-meditation är mycket djupare än t o m under djup sömn. Ämnesomsättningen sjunker kraftigt, liksom syreförbrukningen och en del andra kroppsfunktioner som följd av att den mentala aktiviteten går ner till ett slags nolläge, eller grundtillstånd.

Lennart Haak förklarar att TM gör att man fungerar naturligare, eller "friskare", efter sina förut-sättningar. Det innebär att man utvecklas i en mer livsbefrämjande riktning och får större lust att engagera sig. Om man haft intressen som stått i strid med vad som är livsbefrämjande, så blir man mer och mer medveten om dessa brister — och undersökningar som gjorts visar sjunkande bruk av tobak, alkohol, narkotika genom meditation.

Curt hade gjort flera misslyckade försök att sluta röka. Men efter några månaders meditation upptäckte han plötsligt att han inte rökte längre!

35 000 människor uppges ha lärt sig TM i Sverige. Men exakt hur många som fortsätter känner man inte till.

— Rörelsens storlek och teknikens individuella karaktär gör att vi inte arbetar med någon "uppsökande" verksamhet bland dem som redan lärt sig meditera, säger Lennart Haak.

De fyra meditatörerna som Lennart för Sökarens räkning samlat ihop för intervjuer, kände inte varandra före den dagen; flera hade inte setts förut.

— Men, säger Lennart, vi har en tidning för aktuell information, och de som lärt sig TM är alltid välkomna igen för kontroll, för råd och instruktioner. Dessutom finns särskilda kurser för dem som redan mediterar, tex VKI-kursen (som nämnts ovan) och längre meditationskurser på flera kursgårdar. Och på de olika centren är minst en kväll i veckan "vikt" för medlems-träffar med föredrag, te m m.

En del kristna uppfattar TM som en villolära och konkurrent till den enda sanna läran. Det har bl a sagts att TM-meditatören beder till hinduistiska (onda) gudar!

Lennart Haak genmäter att K.L. Seshagiri Rao, professor i religion vid University of Virginia, vilken är expert på hinduism och sanskrit, uttalat att såvitt han kunnat se så har de mantra (ord) som används i TM inget att göra med några kända hinduistiska gudar.

Per Gillberg, meditationslärare, påpekar att det finns många kristna som håller på med TM. Och det finns präster som är utbildade TM-lärare. En känd katolsk präst, som skriver en bok om kristendomen

och TM, ser TM som ett komplement till kristendomen, som kan berika och stärka religionen men inte är någon religion i sig själv, utan endast en teknik.

Gillberg säger att TM-tekniken ger en (mental) renhet som är grunden för att söka vidare och att ett mål inom TM-rörelsen är att nå självförverkligande, att kunna göra det mesta och bästa av sitt liv, kunna ta vara på sina resurser och åstadkomma det med sitt liv som man innerst önskar och förmår.

Per Gillberg berättar att de högre tillstånd av medvetande som uppnås genom TM kunnat bevisas genom vetenskapliga undersökningar, där man genom mätningar kunnat fastställa att det verkligen rör sig om exceptionella medvetandetillstånd. Man har "bevisat ett fjärde tillstånd av medvetande", och nu går man vidare för att bevisa ett femte tillstånd, som innebär totalt självförverkligande, när människan har sin fulla förmåga, eller kosmiskt medvetande, den fullständiga friheten från svagheter och problem.

— Man har funnit att det går mycket fort hos dem som mediterar att etablera ett högre tillstånd av medvetande. Det finns inom rörelsen väldigt många erfarenheter av kosmiskt medvetande, glimtvis eller mer ständigt etablerat, speciellt då bland TM-lärare som har hållit på och mediterat en längre tid.

Per Gillberg omtalar också att det finns sexmånaders intensivkurser hos Maharishi med bl a intensiv meditation, som avser att stabilisera "rent medvetande" hos TM-

meditatörer. På dessa kurser, som Per själv deltagit i, har man fått fram "över 100 000 erfarenheter av högre medvetandetillstånd" — dvs meditatörer rapporterar sig ha denna vilande vakenhet med rent medvetande som ett permanent tillstånd — när de är vakna, när de sover, när de drömmer. Dessa meditatörer erfar att de förstår allt mer vad livet verkligen är, och de upplever "en total sällhet".

Inom TM-rörelsen anser man att meditationen ger en ökad "renhet" i sinnet. Maharishi säger att "vi håller på att skapa ökad renhet i atmosfären" genom att allt fler börjar med den renande meditationen, som ger självförverkligande, kosmiskt medvetande eller samadhi.

— Maharishi menar att rent medvetande är grundläggande för all existens. Det är ett absolut tillstånd utan förändring, vilket ger obegränsade möjligheter. Det innefattar allting men har ingen form, ingen lukt, ingen smak, inga manifesterade kvaliteter — men är grundtillståndet för allting.

I detta högre medvetandetillstånd ligger, säger Per Gillberg, hela naturens kraft. Har man det etablerat, så blir i princip allting möjligt, eftersom man får naturens kraft i vad man gör. Ja, det är då naturen som handlar och inte bara individen. Handlandet blir spontant riktigt i överensstämmelse med naturlagar. Ett idealiskt samhälle kan skapas!

*

Informationer kan erhållas från MIKI, Skeppargatan 8, 114 52 Stockholm.

Text SM

Bilder sidorna 13, 14 Rein Välme

ANANDA-BUTIKEN

Hinduisk-buddhistisk
Sanskritkurser
Indienresor
Nötter Frukter Honung
Konsthantverk Batik

TEGNÉRGATAN 43 A
111 61 Stockholm
Tel. 08/11 41 85 öppet 12.00—18.00
Kurskvällar: tisdagar till 21.00

PASTOR SOLOMON — en ny Edgar Cayce?

I den amerikanska tidskriften Fate, februarinumret i år, skriver William Beidler, som är biträdande professor i filosofi vid Guildford College i Greensboro, North Carolina, om sin bekantskap med Paul Solomon, en baptistpredikant, som, i likhet med den berömde Edgar Cayce, talar i trans och då visar sig vara i besittning av ovanliga kunskaper.

Solomons märkliga egenskaper kom i dagen 1972, sedan han, efter en skilsmässa, sökt en hypnotisör, Snipes, för sina emotionella problem. Snipes hypnotiserade honom, och efter en stund började plötsligt en kraftfull, barsk röst att tala genom Solomon (till hypnotisören): "Du har inte nått tillräcklig utveckling eller andlig medvetenhet för att förstå de redogörelser du får kontakt med. Vad du gör är ett dåraktigt experiment, för du försöker utnyttja krafter, som du inte förstår och komma i förbindelse med kunskapskällor, registreringar (records) eller intelligenser, som du är obekant med, och hur vill du prova andarna, om du skulle uppnå det du söker? Skulle du känna igen Honom som du är obekant med?"

Efter ännu en barsk varning upphörde rösten att tala lika plötsligt som den börjat, och Solomon tycktes falla i normal sömn.

Sedan Solomon väckts till medvetande, var hypnotisören ivrig att förmå honom att återigen låta sig hypnotiseras, så att det märkliga talet kunde tas upp på band, och till slut lät sig Solomon övertalas till detta.

Det var början till pastor Solomons nya verksamhet.

Nu ger transintelligen, kallad Källan (the Source), informationer om personers liv — som Solomon själv normalt inte skulle kunna göra — och hjälp åt människor på skilda sätt — genom medicinska föreskrifter eller omedelbart helande.

Professor Beidler rapporterar om sitt första möte med Paul Solomon den 13 september 1973:

Först var det några minuters tystnad och bön. Solomon bad: "Låt al-

la förutfattade meningar, fördomar och personliga begränsningar hos mig sättas åt sidan, så att mitt medvetande fullständigt överlämnas i Din tjänst. Må denna kropp bli ett instrument, ett käril, helt befriat från självet och tillgängligt för gudomligt bruk." Därefter lade sig Paul ned som för att sova, men hans ögon förblev öppna, och han såg oavbrutet mot en bestämd fläck i taket. Plötsligt sträckte han armarna uppåt, andningen förändrades till långsamma, djupa andetag, hakan föll ned så att munnen öppnades — Paul Solomon hade somnat. Konvulsioner gick genom kroppen, och då, anser William Beidler, lämnade Solomon sin kropp. All märkbar andning upphörde. — EEG-undersökningar har visat att i detta tillstånd strax före och under frånvaron från kroppen reduceras Solomons hjärnvågor till delta-aktivitet, något som förekommer när en människa befinner sig i allra djupaste sömn eller i koma.

Källan visade sig äga kännedom om Beidlers liv, hans tidigare verksamhet som naturvetenskapsman (han har varit kemist) hur han sedan av samvetsskäl övergått till "andlig undervisning" (i verkligheten filosofi, i synnerhet österländsk, och psykisk forskning). Källan uttalade sig också bl a om Beidlers yogaövningar, som Solomon inte kunde ha vetat om utan ingående kännedom om dennes liv och vanor.

William Beidler skriver: "Jag har hört Paul Solomons Källa förklaras som en samling registreringar — Akashakrönikan — och inte som en person eller ett väsen, som kommer in. Ändå gör Källan anspråk på att ha obegränsad kännedom inte bara om förflutna händelser och framtida planer, utan också om sådant som just händer. Detta kan vara förbryllande, som till exempel när Pauls assistent John Treadwell bad Källan om instruktioner för terapeutisk massage. Källan gav noggranna anvisningar och hänvisade

Forts. på sidan 24

KÄTTARE INOM ISLAM

Om panteistiska inslag i sufismen

Det mest centrala i den religiösa mystiken är enligt många forskare upplevelsen av unio mystica, den mystiska föreningen eller enheten med gudomen. Alla mystiker är överens om att denna enhetsupplevelse inte går att beskriva på ett uttömmande sätt. Trots uttrycks-svårigheterna handlar de stora mystikernas skrifter inte om någonting annat än just denna enhetsupplevelse och vägen dit. Hur skall den tolkas och beskrivas? En buddhist kan identifiera den upplevda enheten med dharmakaya, en muslim med Allah och en kristen med Gud. Dessa identifikationer beror i väldigt hög grad på traditioner som mystikern lärt känna före upplevelsen.

På grund av enhetsupplevelsens intensitet kan mystikern ibland tolka sin upplevelse på ett sätt som inte är acceptabelt för traditionen. Det beror dock helt på vilken tradition mystikern ifråga tillhör. Det är ju ett känt faktum att vissa traditioner har en tolerantare syn på oliktankande än andra. Inom hinduismen till exempel kan man praktiskt taget tro vad man vill. Judendomen däremot har en betydligt strängare syn på de avvikande.

Om en mystiker tillhör en tradition som betonar avståndet mellan Gud och människan, så kan han råka ut för besvärigheter när han säger sig just ha överbryggat detta avstånd, att han har upplevt *enheten* med gudomen. Mystikern kan beskyllas för att vara panteist, dvs att påstå att människosjälens i någon mening är identisk med Gud. Här föreligger en dogmatisk balansgång som mystikern ofta lyckas upprätthålla genom att använda ett bildspråk. En vanlig bild är att jämföra enhetsupplevelsen med en järnstav som hettas upp i elden och får samma färg och samma temperatur som elden. Den förblir dock en järnstav. Detsamma är det med

människosjälens upplevelse av enhet med gudomen: man upplever sig vara ett med gudomen men förblir ändå något åtskilt. Man skulle alltså kunna vänta sig ett rikhaltigt bildspråk i tider då mystiker känner att de behöver försvara sig gentemot ortodoxin. Så är fallet inom den islamiska mystiken, sufismen. Det finns få mystiska traditioner som är så rika på erotisk och backisk symbolik som den persiska sufismen. Många sufier har dock, trots sitt bildrika språk, råkat i konflikt med ortodoxin. Denna artikel handlar om några av de mest kända sufierna, som i sina beskrivningar och tolkningar av den mystiska enhetsupplevelsen har gjort gränsöverskridningar, som har varit oacceptabla för ortodoxin. Först något om sufismens uppkomst.

SUFISMENS UPPKOMST

Det arabiska ordet för den islamiska mystiken är *tassawuf*, dvs att hänge sig åt det mystiska livet. På västerländska språk har den däremot alltsedan 1800-talets början varit känd som sufism, ett abstrakt ord som kan spåras tillbaka till suf, "ylle". Begreppet "sufi" tillämpades på muslimska asketer som, i likhet med de kristna hermiterna, klädde sig i yllemtar som en symbol för ånger och självförnekelse. En viktig förutsättning för sufismens uppkomst är en mycket tidig asketism, som går att spåra tillbaka till Mohammed och koranen och ännu längre tillbaka till de syrisk kristna kyrkorna, som var vittförgrenade i det muslimska samhället. Asketismen har ofta visat sig vara en lämplig grogrund för framväxten av mystiska doktriner och inom det muslimska riket var omständigheterna speciellt gynnsamma. Den materiella tillväxten i det snabbt expanderande riket stod i skarp kontrast till Mohammeds enkla livsideal. Dessutom fanns en stark fruktan för domen, som gav

upphov till ett överväldigande medvetande om synd och mänsklig svaghet. Man uppmanade till försakelse och ett tillbakadragande från världen. Samtidigt talade skriften om att frälsningen var helt beroende av Allahs oförklarliga vilja. Dessa faktorer gjorde att de första sufierna var asketer och kvietister snarare än mystiker.

I det andra århundradet efter hidjra (=Mohammeds utvandring från Mecka till Medina 622, utgångspunkten för mohammedanernas tideräkning) träffades dessa asketer regelbundet för att högt citera ur koranen (dhikr), en verksamhet som ibland kunde utmynna i extatiska andliga konserter.

På den tiden började man också formulera de olika stadierna på Vägen till målet. Den gudssökande människan kallades av sufierna en "resande" (*salik*), som sakta fortskrider genom "stadierna" (*maqamat*) längs en "Väg" (*tariqat*) som leder till målet: förening med Verkligheten (*fana fi 'l-Haqq*). Av naturliga skäl sökte sufierna belägg för sin mystiska lära i koranen. Man kan dock konstatera en viss förskjutning i gudsbilden. Den av Mohammed förkunnade läran om Guds Enhet utvecklas till föreställningen om Allah (Gud) som den Enda Verkligheten, grunden för de panteistiska system som blev så typiska för den senare sufismen. Visserligen betonas avståndet mellan Gud och skapelsen i koranen, men dets sägs också att Gud är människan "närmare än halsådern" och att det är möjligt för människan att "få komma Gud nära". Inom människan finns en gudomlig gnista, heter det vidare, ty Gud "inblåste sin ande i henne".

I slutet av 700-talet träder sufismen in i ett nytt stadium och det är inte förrän nu man kan börja tala om den egentliga mystiken. Om fruktan för Gud och den kommande Vreden var det dominerande mo-

tivet under de första 150 åren, så märks nu en tydlig förskjutning till kärleksmotivet. Spår av denna gudskärlek, som den drivande kraften bakom mystikernas religiösa liv, möter vi redan hos Rabia al-Adawiya från Basra, en av de få kvinnliga gestalterna i den islamiska mystiken. "Kärleken till Gud har absorberat mig så fullkomligt", skriver hon, "att varken kärlek eller hat till någonting annat förblir i mitt hjärta." Kärleksbetoningen betyder emellertid inte att mystikern upphörde med sina späkningar eller inte längre var stolt över sin fattigdom. Asketismen betraktades nu som ett första steg på en lång resa, en förberedelse för ett större andligt liv än vad en asket kan föreställa sig.

DE FÖRSTA PANTEISTERNA

Egyptiern Dhu 'l-Nun (d. 861) använde samma passionerade språk som Rabia före honom och bidrog därmed till att stadga en tradition som blev karakteristisk för sufismen hädanefter. Genom att skilja mystikernas gudskunskap (*Marifat*), som bygger på en personlig erfarenhet, från intellektuell kunskap (*'ilm*) förde Dhu 'l-Nun sufismen ett betydande steg framåt. Distinktionen skärpte också konflikten mellan sufierna och de ortodoxa teologerna, som gjorde anspråk på att ensamma bevara sanningen.

Ur de fragment av Dhu l-Nuns skrifter som finns bevarade framgår det att han, liksom andra tidiga sufier, ansåg att själen består av två delar: en lägre, som är sätet för djuriska passioner och jagets begär, och en högre, som i ett pre-existent tillstånd vistades hos Gud. Det är möjligt att återvända till detta rena urtillstånd genom rening och självdisciplin. Här kommer återigen det asketiska momentet in som en förberedande övning. Men det är kärleken som möjliggör att människan kan uppnå gnosis eller gudskunskap. Denna ytterligt centrala lära om gnosis utmynnar i den mystiska enhetsupplevelsen. Dhu'l-Nun var den förste som beskrev denna själens resa till sitt mål.

Dhu 'l-Nun betraktade naturen som ett vittnesbörd om Guds Enhet och Allestädes Närvaro och det har diskuterats om detta skall tolkas som en lutning åt en panteistisk gudsuppfattning. Asikterna går isär.

Om det råder en viss tveksamhet om panteistiska inslag hos Dhu 'l-Nun, så förefaller det inte finnas något som helst tvivel om den saken hos Abu Yazid al-Bistami

Dansande dervischer

(d. 874), även kallad Bayazid. Få mystiker har imponerat på och förbryllat sin samtid och efterkommande generationer så mycket som denna asket från Bistam i nordvästra Iran.

Abu Yazids människosyn och gudsuppfattning var helt i linje med egyptiern Dhu 'l-Nun. Den passionerade kärleken var drivkraften som leder mystikern till gudskunskapen, en kunskap som är en direkt gåva från Gud. Ett viktigt moment i förberedelsen för denna gudskunskap är insikten om det egna jagets obetydlighet, ödmjukheten. Den som är älskad av Gud känner man igen på tre egenskaper: "Hans frikostighet är lik havet, hans vänlighet lik solen, hans ödmjukhet lik jorden, ty den tillåter att var och en trampar på den". Abu Yazid är också känd för att ha infört det för den senare sufismen ytterst centrala begreppet *fana* eller "försvinnandet" i Gud. Fana står för den egna personlighetens fullkomliga utplånande, den negativa sidan av den mystiska upplevelsen i sufismens tappning, men kompletteras av *baqa* eller "förblivandet" i Gud, den positiva sidan av upplevelsen. Fana hör alltså ihop med baqa.

Sufierna överförde ofta detta begrepp till metaforer som till exempel det "svarta ljuset" (inom medeltida tysk mystik Überhelle Nacht), dvs en "mörkläggnings" av den vanliga varseblivningsprocessen, ett "tömmande" av alla föreställningar och begrepp i medvetandet, som samtidigt innebär en

upplevelse av Ljuset — den fulländade symbolen för det Absoluta.

Detta högsta tillstånd beskrivs av Abu Yazid med ord som tydligt uttrycker en deifikation, dvs att han upplever sig vara identisk med Gud. Beskrivningar i stil med "Jag gick från Gud till Gud, tills det ropade från mig inom mig: O du Jag", väckte i högsta grad anstöt hos de ortodoxa. Att Abu Yazid överhuvudtaget klarade sig helskinnad berodde på att han i trängda lägen låtsades vara galen, en utväg som också räddade livet på många senare sufier.

Men det fanns *en* som vägrade använda sig av den "låtsade galenskapen" när han anklagades för kätteri. Husayn ibn Mansur al-Hallaj avrättades för sin åsikts skull på torget i Bagdad 922. Hallajs utsagor om att vara identisk med Gud var för vågade för att kunna accepteras av de bildade klasserna. "Jag är den som jag älskar, utropade al-Hallaj, och den som jag älskar är jag. Vi är två andar boende i en kropp. När du ser mig, ser du Honom och när du ser Honom, då ser du oss båda". Det yttrande som Hallaj är mest känd för är de beryktade orden Ana 'l-Haqq, "Jag är den skapande Sanningen" (dvs Gud), ett yttrande som naturligtvis ogillades av ortodoxin. Senare sufier har försvarat Hallaj genom att säga att det inte var Hallaj som utropade Ana 'l-Haqq, utan att det var Gud själv som talade genom den jaglöse Hallajs mun. Vilken inställning senare sufier än intog, så råder det ingen

tvekan om att Ana 'l-Haqq ekade i det islamiska rikets alla hörn.

Det berättas att Hallaj under en av de sista dagarna i fängelset fick frågan "Vad är kärlek?", som han besvarade med: "Du kommer att se det idag, och i morgon och i övermorgon." Och samma dag skar de av hans fötter och händer, och dagen därpå hängdes han i galgen och den tredje dagen kastades hans aska för vinden...

Hallajs martyrdöd visar att det finns latent utsvävningar inom mystiken, tendenser att spränga alla konventionella ramar. Den islamiska mystiken präglas just av ohämmad frihet, antisekterism och fritanke, en anda som ingjuts i en för övrigt torr kult. Många sufier har dock av naturliga skäl försökt hålla sig till de yttre formerna för dyrkan som åligger alla muslimer. Men det är intressant att se att vissa riter och ceremonier ges en ny innebörd. Ett exempel är synen på pilgrimsfärden som enligt sufierna är totalt meningslös om den inte motsvaras av en "inre färd". En man som just hade återvänt från pilgrimsfärden tillfrågades av den berömda sufin al-Junayd: "När du nu lämnat hemmet, reste du då också ifrån alla dina synder? Han sa: Nej. Då, svarade al-Junayd, har du inte gjort någon resa. När du iklädde dig pilgrimsdräkten på den rätta platsen, har du då också lagt bort den mänskliga naturens egenskaper, när du tog av dig kläderna? Nej. Då har du inte tagit på dig pilgrimsdräkten."

Det relativt fria handskandet med riter och ceremonier finner sin motsvarighet i många sufiers sätt att tolka och kommentera koranavsnitt. Balansgången mellan renlärighet och kraften av det inre ljuset kan vara svår att upprätthålla. Mystik i den extrema form som behandlas här har sällan funnit sig tillrätta under den institutionaliserade religionens mönstergivande auktoritet.

KONSOLIDERING

Sufismen fick efter Hallajs död en allt starkare förankring hos folket, trots det faktum att flera av Hallajs efterföljare hade halshuggits. Man fann i den ett mer personligt och känslomässigt sätt att nalkas Gud, en motvikt till teologernas abstrakta och förstelnade undervisning. Men just på grund av kontroversen mellan sufismen och de rättslärde, kom de närmaste århundradena att stå i rehabiliteringens tecken. För att kunna överleva i dessa mindre liberala tider krävdes organisation

och konsolidering. Man tyckte att det var angeläget att visa sufismens egentliga ortodoxi.

Men det fanns undantag! Abu Said ibn'l-Khayr kan tveklöst betraktas som 1000-talets mest excentriska sufi. Redan som ung pojke kom Abu Said i kontakt med sufier, som genom att upprepa böneformler råkade i extatiska tillstånd. Någon gång mellan sitt tjugofemte och tjugioåttonde år omvändes han till sufismen efter en längre period av andliga kriser. Intellectuell kunskap hade inte gett honom någon själslig frid. Han begravde sina teologiska böcker och sa att det första steget för den som vill befatta sig med sufism är "att slå sönder bläckhornet, att riva sönder böckerna och att glömma all intellektuell kunskap". Samma ord eftertsades av många senare sufier. Den persiske poeten Rumi skriver:

"De fleste av De lyckosamme, som, för Paradisets Trädgård, ha praedestinerats, De äro enkla menniskor, FÖRUTOM lärdom, så att de fly, från "philo-sophens" djefvul bort. Kläd av dig naken! Gör dig af med bok-lärdom och lögner! (övers. av Eric Hermelin)

Efter den mystiska enhetsupplevelsen kom Abu Said sedan till insikt om att "Han är allt, och allt finns till genom Honom, och allt är Hans" och att upplevelsen ligger bortom alla motsatser. I sufismens historiska utveckling framstår Abu Said som en ledande företrädare för en panteistisk, poetisk och antiskolastisk sufism, i linje med Abu Yazid. Hans idéer kom att bli betydelsefulla för den senare persiska sufismen.

Den ovannämnda perioden av konsolidering nådde sin höjdpunkt med den berömda syntesen av al-Ghazali, vars insatser för islam har jämförts med Augustinus' insatser för kristendomen. Ghazali fick en ortodox teologisk och juridisk skolning och blev så småningom professor i teologi i Bagdad. Trots sin framgång och väletablerade ställning var han missnöjd med det intellektuella sättet att nalkas religionen. Ghazali kände ett starkt behov av en personlig gudsupplevelse, övergav sin undervisning 1095 och fick sin slutliga omvändelseupplevelse efter en lång tid, präglad av kamp och kris. Han lämnade sedan Bagdad och levde mystikerns liv till sin död 1111.

Ghazalis personliga religiösa erfarenhet är drivkraften bakom det

stora verket *Ihya ulum ad-din*, "Religionsvetenskapernas förnyelse", som av forskare har kallats "ett äktenskap mellan mystiken och lagen". Ghazali lyckades med konststycket att uppnå det som man alltsedan Hallajs avrättning har eftersträvat: att göra sufismen förenlig med orotodoxin. Nu kunde även ortodoxa teologer ta sufirörelsen på allvar.

PANTEISMENS HÖJDPUNKT

Den gamla striden mellan sufism och ortodoxi hade, trots Ghazalis syntes, ändå inte upphört. De första århundradena efter Ghazalis död präglades märkligt nog av sufier som inte kunde undvika att ramla i den panteistiska "gropen". Den avgjort största höjdpunkten nåddes med Ibn al'Arabi (d. 1240), vars skrifter inte längre uttrycker några panteistiska tendenser utan utvecklades till ett eklektiskt, klart panteistiskt system, som hade ett oerhört inflytande på den efterkommande tiden. Denna närmast tidstypiska panteism kom också att sätta sin prägel på de stora persiska sufipoeterna, med vilka denna artikel kommer att avslutas.

Innan jag något utförligare tar upp Ibn al'Arabi, skall jag bara nämna den arabiska litteraturens avgjort största mystiska poet, Ibn al'Farid (1181—1235), som av de ortodoxa anklagades för kätteri. Farids poetiska skrifter är fyllda av erotisk och backisk symbolik, som ibland fungerade som ett slags mask att gömma sig bakom när kätteri misstänktes. Om de mystiska höjdpunktsupplevelsorna, ansåg han, måste man tala i anspelningar. Hans språk uppfattades vara panteistiskt färgat. Man kan undra, som en känd islamforskare har gjort, hur det är möjligt att en mystisk poet som Ibn al'Farid kan skriva i termer av personlig kärlek, i personlighetskategorier, och ändå anse att det högsta mystiska tillståndet ligger bortom personligheten. En del av svaret får man kanske om man betänker att personlighetskategorin kan anses vara lämpligast för att utsäga något om det ousägbara. "I symboler ligger en mening som ord inte kan definiera", lär Ibn al'Farid ha sagt.

Den typ av anklagelser som Ibn al'Farid fick bemöta var av samma slag som de som sände al-Hallaj till galgen. Dessa anklagelser skulle säkerligen mycket klarare kunna beläggas i fallet Muhyi al-Din Ibn al'Arabi, arabernas största mystiska geni.

Ibn al'Arabi föddes 1165 i Murcia,

Spanien. Efter studier i Traditionen och rättsvetenskap i Sevilla och Ceuta flyttade han till Tunis 1194 för att bli invigd i sufismen. Åtta år senare åkte han österut, stannade ett slag i Mecka, för att sedan åka omkring i praktiskt taget hela mellanöstern. Han dog i Damaskus 1240.

Ibn al'Arabi var en oerhört produktiv författare. Ännu finns omkring 200 skrifter av honom bevarade. Trots våldsamma attacker mot hans panteistiska undervisning har Ibn al'Arabi, denna sufismens Meister Eckhart, haft ett inflytande som knappast kan överskattas. Här följer några hörnstenar i Ibn al'Arabis filosofiska mystik.

Om koranen förkunnar att det endast finns en Gud, så hävdar Ibn al'Arabi att det inte finns någonting annat än Gud. Han överger den islamiska uppfattningen om Gud som skapare och orsak till förmån för en Gud som är allting, vilket innebär ett steg från monoteism till panteism. Ibn al'Arabi skiljer mellan religionens begränsade Gud och mystikens obegränsade Gud. Den förstnämnda återspeglas i olika former i religionerna, medan den sistnämnda omfattar alla Hans former. Gud är det "Absoluta Varat", den enda källan till all existens. Endast i Honom sammanfaller Vara och Existens i en enda odelbar enhet. Hur förenas Guds enhet med världens mångfald? Enligt Ibn al'Arabi finns endast en Verklighet, som kan betraktas från två vinklar. Den är "*Haqq*", det Verkliga, sedd som fenomenens Essens; och den är "*Khalq*", om vi betraktar den som fenomen som manifesterar denna Essens. Det rör sig om en verklig enhet men en empirisk mångfald. På grund av vårt begränsade intellekt är vi oförmögna att skåda Helheten som en Helhet. Endast en person som äger mystikerns seende kan transcendera den skenbara dualismen.

Relationen mellan "the One" och "the many" beskrivs av Ibn al'Arabi med metaforer såsom "spegeln" och "bilderna", "kroppen" och dess "lemmar". Distinktionen mellan "Haqq" och "Khalq" anknyts till Guds transcendens och immanens, som är två fundamentala aspekter av Verkligheten utifrån människan synvinkel.

Om du hävdar den rena transcendensen, begränsar du Gud, om du hävdar den rena immanensen, definierar du honom. Men om du hävdar dessa båda, följer du den rätta kursen

och blir en ledare och mästare i gnos.

Om det endast finns en skenbar dualism mellan Gud och människan, varför är hon då angelägen att uppnå förening med Gud? Svaret är att det utifrån Ibn al'Arabis lära är meningslöst att tala om en förening eller ett möte med Gud. Dessa begrepp kan endast tillskrivas en metaforisk betydelse. Det är inte fråga om ett möte utan om ett uppvaknande, att inse eller verkliga den enhet mellan Gud och människan som alltid har funnits.

Nu är det uppenbarligen så att många människor inte är medvetna om denna alltid existerande enhet med Gud. Den naturliga följdfrågan blir då hur man skall vakna upp till denna insikt om enhet. Svaret ligger i Ibn al'Arabis kunskapsteori, enligt vilken människan förutom sinnes- och logisk-matematisk kunskap också äger en intuitiv eller esoterisk kunskap (Spinozas Scientia Intuitiva). Sufierna var kloka nog att kalla den "smak", ett ord som betecknar omedelbar erfarenhet, ett tillstånd av inre varseblivning, snarare än en kunskapsakt. Kännetecknande för den intuitiva kunskapen är att den är inneboende i människan och manifesteras som ett ljus som strömmar in i hjärtat, när medvetandet är passivt. Den ger, till skillnad från spekulationen, en säker kunskap som till sin essens är identisk med Guds Kunskap.

Ibn al'Arabi har enligt Affifi (engelsk forskare som utgett en bok om hans mystiska filosofi 1939) gjort ihärdiga ansträngningar att förena sin panteistiska lära med den ortodoxa muslimska läran om Allah. Det omöjliga i detta företag leder till att han hänger sig åt metafysiska paradoxer, motsägelser och omtolkningar. Gibb (en annan specialist på islam) menar, att man inte kan förneka Ibn al'Arabis monism och panteism. Arabi vädjar till ortodoxa texter och auktoriteter, men hans kommentarer till koranen kan bara med en intellektuell kraftansträngning anpassas till grundtexterna. Ibn al-Arabi attackerades våldsamt av sin samtid för den panteistiska undervisningen. Ändå var ingen mystiker efter honom opåverkad av honom. Hans inflytande kan skönjas i all mystiklitteratur hädanefter och han har även haft en viss betydelse för kristen mystik.

DEN PERSISKA MYSTISKA POESIN

Om araberna stod för den filosofiska och teosofiska sidan av sufis-

men, så utvecklade perserna framför allt den mystiska poesin. I denna poesi intar den erotiska och backiska symboliken en central plats och man har ofta undrat om diktverken skall tolkas i en profan eller en religiös mening. Sådana försök är fruktlösa, menar Annemarie Schimmel som forskar i den islamiska mystiken, därför att tvektigheten är avsiktlig. För att kunna ge uttryck för sina upplevelser fick mystikern ta sin tillflykt till den världsliga erfarenhetens terminologi. Den ousägliga kärleken och berusningen är en allmänt förekommande symbolik, som utifrån ortodox synpunkt kunde verka tämligen anstötlig.

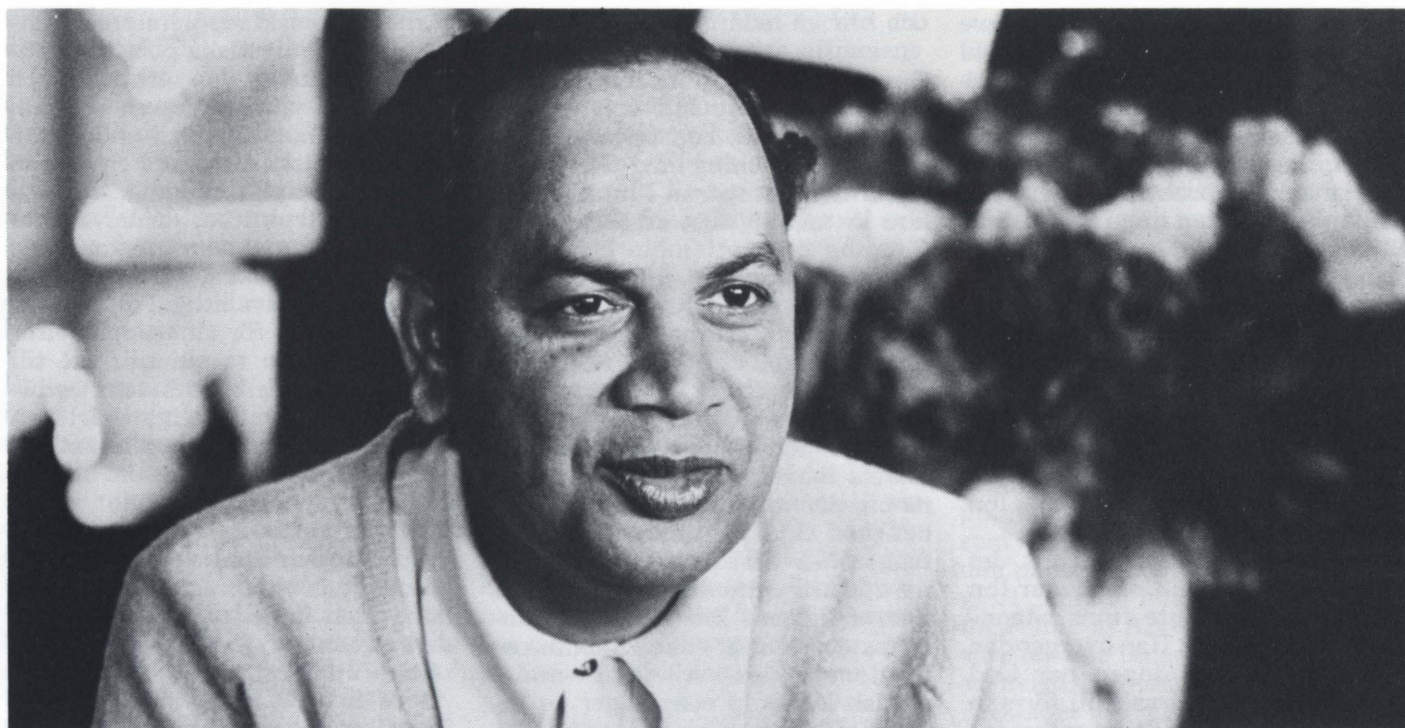
Erotisk och backisk symbolik är naturligtvis inte begränsad till islam, men ingen annanstans har den utvecklats så rikligt och med en sådan fulländning.

Det allra största namnet i den persiska poesins historia och den i västerlandet mest kände diktaren, är Jalal al-Din Rumi (d. 1273). Liksom Ibn al'Arabi har samlat ihop allt som har sagts om mystik före honom på arabiska, så har Rumi gjort en likartad insats på persiska. Rumis namn förbinds med de dansande dervischerna, vars ordensfader han är, med extatisk kärlek, med hänförd flykt i det Oändliga. Maulana ("Vår Herre") Rumi har inspirerat miljoner muslimer, från Turkiet, där han slog sig ner och verkade, till det muslimska Indien. Hans lyriska poesi omfattar mer än 32 000 verser. Det väldiga didaktiska diktverket *Mathnawi*, som har kallats för koranen på persiska, berör mystiska tankar som under sex sekel hade utvecklats i islams värld.

Rumi tillhör de mystiker som skildrar den mystiska föreningen med ett språk som präglas av personlighetskategorier, trots att denna upplevelse ligger bortom individualiteten och all dualism. När han beskriver denna enhetsupplevelse, använder han bilder som regndroppen som förlorar sig själv i havet eller en mal som förtärs av stearinljuset. I följande dikt ger han fria tyglar åt sin panteistiska entusiasm:

"Jag har lagt bort dualismen, jag har sett att de två världarna är ett; Ett söker jag, Ett vet jag, Ett ser jag, Ett kallar jag. Jag är berusad av kärlekens bågare, de två världarna har försvunnit ur mitt synfält".

Forts. på sidan 28

Dr Ramakrishna Rao, den ledande parapsykologen i Indien, har ägnat en del av sin tid åt att undersöka mirakler som tillskrivs indiska yogier, men det mesta av hans arbete har varit inriktat på att upptäcka de psykologiska faktorer som inverkar på ESP hos vanligt folk.

INTERVJU med dr K. Ramakrishna Rao

Av Alan Vaughan, tidskriften *Psychic*

Dr Rao är Indiens främste parapsykolog och grundare av Andhra-universitetets avdelning för psykologi och parapsykologi. Han berättar här bl a om sina forskningar på spaning efter universums dolda energier och om vad han upptäckt om Indiens mirakelguruer.

Psychic: Hur började ert parapsykologiska arbete vid Andhra-universitetet?

Rao: Jag kom in på parapsykologin som en följd av ett intellektuellt spörsmål som ställdes mig av en av mina professorer. Och sedan skrev jag en magister-uppsats i parapsykologi, vilket gav mig tillfälle att skaffa mig ingående kännedom om litteraturen. Detta syntes utgöra en fruktbar utgångspunkt för forskning. På grund av vad jag själv läst om traditionellt indiskt tänkande, syntes mig inte psykiska fenomen

vara något omöjligt. En serie lyckliga omständigheter hjälpte mig att fortsätta inom det parapsykologiska området, t ex att jag fick tillfälle att arbeta tillsammans med professor J.B. Rhine, vilken gav mig möjlighet att pröva min förmåga som experimentator.

Psychic: Har ni haft några personliga erfarenheter av ESP?

Rao: Hittills har jag uppriktigt sagt inte haft några egna upplevelser, som jag vill betrakta som psykiska.

Psychic: Säger sig vanligt folk i Indien ha psykiska erfarenheter av samma slag som de heliga männen och yogierna?

Rao: Låt mig först säga att extraordinära psykiska erfarenheter på intet sätt är vanliga bland indier. Jag ser inget skäl att tro att sådana psykiska upplevelser som man ofta hör talas om i Indien är annorlunda än dem som man hör talas om i Förenta staterna. Men det slags erfarenheter som yogier säger sig

ha, är av annat slag; de säger att de får ESP-informationer, när de behöver dem. (ESP = utomsinnlig varseblivning.) Psykokinesi, teleportationer och materialisationer omtalas oftare av dessa heliga män. Men i min begränsade erfarenhet finns ännu inget fall där materialisationer iakttagits under sådana förhållanden att jag anser att säkra slutsatser kan dras.

Psychic: Det finns amatörfilmer som visar hur Sathya Sai Baba materialiserar helig aska, frambringar ringar ur tomma luften och till och med ett stort halshand. Vad anser ni om det?

Rao: Jag har varit och sett Sai Baba, men jag var bara en i en folkmassa på tusentals personer. Men jag har fått upplysningar från personer som träffat honom och som säger att han verkligen har frambringat saker på ett mirakulöst sätt. Och jag har naturligtvis läst böcker som skrivits av honom. Men det är mycket svårt att ta ställning

på grundval av sådana upplysningar. Jag har också hört folk säga att alltihop är humbug.

För min del uppskjuter jag mitt omdöme. Kanske har han det, kanske inte. Jag skulle vara intresserad av att arbeta med Sai Baba, om jag gavs tillfälle att iakttä honom under rimligt kontrollerade förhållanden. Det är inte stor mening med att bara se honom göra saker utan att kunna säga om det rör sig om äkta materialisationer eller trick. Jag tror att Sai Baba skulle göra mänskligheten en stor tjänst, om han gick med på att samarbeta med vetenskapsmän genom att tillåta observationer och experiment på sig själv. Om han inte gör detta, kommer han att förbli en kontroversiell person, inte ett föremål för vetenskaplig diskussion utan för tro. Jag utmanar honom inte att bevisa de förmågor som han gör anspråk på att ha, men jag inbjuder honom uppriktigt att hjälpa till att föra vetenskapen framåt genom att tillåta vetenskapliga iakttagelser av sina fenomen.

Psychic: Har ni haft kontakt med några andra heliga män som gör anspråk på att utföra mirakler?

Rao: Ja, jag har ägnat anseelig tid åt att spana efter sådana personer. Och när jag funnit dem, testar jag dem — inte för att avslöja dem, utan för att se om det finns någon som är äkta. Eftersom mina undersökningar i huvudsak har gett negativa resultat, har jag inte publicerat något om dem.

Jag skrev brev till mitt lands ledande tidningar och bad om upplysningar om människor med ovanliga psykiska förmågor. Flera hundra brev kom in, och jag kunde intervjua en hel del av dessa människor i deras naturliga miljö. Mina kolleger och jag hoppades att kunna ta dem som klarade de första testen, till laboratoriet. Så snart vi upptäckte att någon använde trick av något slag, drog vi oss helt enkelt tillbaka utan att ödsla mera tid på denne.

Psychic: Är det ert erfarenhet av yogier, som gör anspråk på att äga paranormala krafter, att de visar sig vara experter på illusionistknep?

Rao: Ja, tyvärr är de flesta av dem bara illusionister. Men en del av dem tror jag inte fuskar medvetet. Ibland inträffar plötsligt fenomen som har naturliga orsaker — men folk menar att de är övernaturliga. Det är fullt möjligt att äkta paranormala fenomen förekommer, eftersom atmosfären omkring en

swami är sådan att det paranormala lätt kan manifesteras sig.

Psychic: Har ni något skäl att tro att utövning av yoga kan ge *siddhis* eller övernaturliga krafter?

Rao: Det är mycket svårt att svara på det. En gång i tiden trodde jag att chansen var tre mot ett att yoga-praktik ger dessa förmågor. Men nu är det ungefär 50—50, tycker jag. Om det kommer att bli 25 mot 75 kan endast framtiden utvisa. Jag måste säga att jag är litet desillusionerad i mina förväntningar. Men jag har ännu inte gett upp saken. Det finns antagligen personer vilka, okända, ägnar sig åt att göra märkliga saker som är viktiga för dem, så som traditionellt omtalas, och om vi kommer i kontakt med dessa och kan förmå dem att delta i kontrollerade undersökningar, då kan vi få bättre möjligheter att fånga in fenomenen. Var dessa människor finns och om de skulle vara tillgängliga för oss är mycket svårt att svara på.

En möjlighet som vi undersöker är att lära våra studenter yoga och meditation under en tid av ett år — en kurs i medveten kontroll av inre tillstånd. Vi söker nu medel från myndigheterna för att kunna starta detta program. Om programmet kommer igång, blir det undervisning om kvällarna. Lärare kommer att föreläsa om yoga, hypnos, biofeedback osv., och under två timmar utför eleverna övningar och mediterar. Vi kommer sedan att testa dessa studenter under ett års tid för att se om några förändringar äger rum i deras kropp eller medvetande. Vi kommer att göra psykologiska mätningar av vad som sker med dem. Det blir också ESP-test. Möjligen kan vi finna något samband mellan ESP och studenternas framsteg, när de praktiserar.

Psychic: Finns det inte redan vissa belägg för att meditation hjälper till att utveckla ESP?

Rao: En av mina elever, Hamlyn Dukhan från Västindien, gjorde ESP-test på ashram-elever, vilka höll på med yoga och meditation. Han fann att försökspersonerna tenderade att få bättre resultat efter meditation än före. Men var det verkligen meditationen som gjorde skillnaden, eller var det någon annan variabel? De flesta av dessa elever tror ju på meditation, annars skulle de inte hålla på med det — kanske antar de att de kommer att få bättre resultat efter meditation än före, så att denna tro hjälper dem att lyckas bäst i samband med

meditation. Så om meditation i sig själv leder till bättre ESP är en öppen fråga.

Psychic: Vad har ni för uppfattning om Kundalini Yoga-teorin — att en energi uppstiger genom chakras och ger illumination?

Rao: Den esoteriska fysiologi som ligger till grund för Kundalinis uppväckande är utan tvekan intressant i flera avseenden. Men hittills befinner den sig mest på en spekulativ nivå. Gopi Krishnas försök till en tolkning, vars konsekvenser är testbara, är ett framsteg på senare tid. Det görs nu en rad försök på All India Institute of Medical Sciences i New Delhi att experimentellt bekräfta några av de implikationer som Gopi Krishnas idéer om Kundalini för med sig. Jag hoppas att detta skall ge något påtagligt resultat, så att vi kan tala mer meningsfullt om sådana saker som Kundalini och Chakras.

Psychic: Hur ser de indiska religionerna på psykiska fenomen?

Rao: Det finns en enorm litteratur om detta. Men jag kan säga, i korthet, att alla de större religionerna i Indien, såsom hinduismen, buddhismen och jainismen, betraktar det paranormala som fenomen vilka en religiös person, som eftersträvar transcendens, förr eller senare erfar. Genom yogiska och tantriska övningar anses man kunna få psykiska krafter. Den dominerande åsikten är att psykiska fenomen utgör hinder för vidare andlig utveckling och att man därför bör undvika att fästa avseende vid dem. Men i vissa system sägs det att när en person uppnår högre mentalt tillstånd, blir han i hög grad begåvad med paranormala förmågor, så att dessa blir en del av hans liv vare sig han tycker om det eller inte.

Vad som anses viktigt att betona i alla de större religionerna i Indien är utplånandet av egot. Transcendens-tillståndet, som är det yttersta målet för den religiöse, innebär uppnående av ett egolöst tillstånd. I ett sådant tillstånd måste medvetandet vara mycket olikt vårt normala vakenmedvetande, där alla erfarenheter relateras till egot. Om paranormala erfarenheter kommer från ett sådant medvetandetilstånd, befriat från egot, kan det knappast vara någon risk att dessa förmågor används på ett icke önskvärt sätt. Därför synes det mig att anvisningen att man inte skall fästa något avseende vid psykiska fenomen, antyder inte bara möjligheten att erhålla psykiska förmågor innan man uppnår det ego-lösa

medvetandetillståndet, utan också fruktan att medvetenhet om dessa förmågor kan binda individen till egot, vilket han måste transcendera.

Psychic: Är inte astrologi accepterat i vida kretsar i Indien? Är astrologin i det allmänna medvetandet förbunden med parapsykologin?

Rao: Vi försöker hålla astrologi och parapsykologi så skilda från varandra som möjligt, men naturligtvis förknippas de med varandra i det allmänna medvetandet. Det är ett faktum att astrologi används väldigt mycket i Indien. Nästan alla bröllop bestäms med hänsyn till stjärnorna. Till och med om det är 2.48 på natten, så firas bröllopet. Hundratals bybor kommer 2.48 på natten, om det är den mest fördelaktiga tidpunkten för bröllopet. Detta sker som regel. Många bildade familjer har astrologiska tabeller iordningsställda för sina barn. Det är inte ovanligt att man konsulterar horoskop innan ett äktenskap bestäms. Astrologi bestämmer livet för en betydande del av Indiens människor.

Psychic: Har ni någonsin undersökt astrologin på ett vetenskapligt sätt?

Rao: Jag föreslog en gång Parapsychology Foundation att jag skulle studera astrologi för att se om man kan utesluta möjligheten av ESP från astrologens sida. Vad jag ville undersöka var om det är ESP som förekommer i astrologiska förutsägelser snarare än astrologi. Men förslaget avvisades, eftersom stiftelsen inte var intresserad av sådant som astrologi.

Psychic: Vad har ni mest sysslat med under ert parapsykologiska arbete?

Rao: Mitt ESP-arbete har huvudsakligen gällt psi-missing i allmänhet och den differentierande effekten i synnerhet. Det finns en stor mängd litteratur om detta nu. I en av våra undersökningar försökte vi få veta vad för slags människor som kan förutses lyckas eller misslyckas i ESP-test. Min kollega dr Kathmani gjorde personlighetstest på ett stort antal senior high school- och junior college-studenter; och därefter gjorde vi ESP-test med kortgissning. När vi analyserade resultaten, fann vi att de försökspersoner som visat sig vara mest neurotiska, tenderade att få resultat under slumpen. Så att ju mer neurotisk en person är, desto troligare är det att han gissar fel under ESP-test. Han har ESP, men tyvärr

verkar den i fel riktning. Under senare tid har vi försökt studera ESP i klassrums-situationer och även ESP och subliminal varseblivning.

Psychic: Har ni gjort några undersökningar i verkliga livet-situationer?

Rao: Ja, vi anordnade en gång experiment för att testa försökspersoner på deras ESP-förmåga, när de sökte jobb. När de kom för en intervju, förklarade jag för dem att de först måste genomgå ett psykologiskt test — fastän det i verkligheten gällde ESP. Och sedan intervjuade jag dem och sa att allt såg fint ut. Därefter gjorde jag ännu ett ESP-test, vilket vi kallade psykologitest.

Vi fann regelbundet att försökspersonerna psi-missade eller fick resultat under slumpen i det första testet, men i det andra testet efter intervjun låg resultaten över slumpen. Så det syntes framgå att det skapas spänningar när en person kommer beredd på en intervju men i stället får genomgå ett test. När intervjun var över, hade de den rätta psykologiska förutsättningen för att gå igenom ett test, och därför lyckades de. Vi fann samma slags resultat i en uppföljningsstudie.

Psychic: Vad har ni gjort för experiment i övrigt?

Rao: Nyligen gjorde vi experiment med studenter som gick på en sommarkurs i parapsykologi. De fick ett prov där hälften av frågorna hade verkliga svar och hälften inte. Svaren på de senare frågorna bestämdes slumpvis. Det fanns fem svarsalternativ till varje fråga, och studenterna ombads att ange om de var säkra på sitt svar, om de var tveksamma eller om de helt enkelt gissade. Jag förutsade att de studenter som var tveksamma eller gissade på svaren till de verkliga frågorna, och ändå fick rätt, också skulle ligga över slumpen på ESP-frågorna. Och vice versa, de som misslyckades med de verkliga frågorna, när de gissade, skulle också misslyckas med ESP-frågorna. Och det var just vad som hände, på en signifikant nivå.

Psychic: Tror ni att detta har någon praktisk tillämpning för studenter som genomgår prov?

Rao: Jag lutar åt att när vi genomgår prov som medger bruk av ESP, så är det sannolikt att vi också använder det. I vårt land förekommer en massa examensplugg, som inträffar vid slutet av två års studier. Det är nu inte möjligt att läsa

allt som fordras. Så mycket ofta väljer studenten ut vissa avsnitt och koncentrerar sig på dem och negligerar andra avsnitt. Det skulle inte förvåna mig om den student som lyckas, använder sin ESP för att snappa upp vilka avsnitt som kommer upp på examen. En del studenter som inte lyckas har kanske läst lika mycket, men det var fel material.

Psychic: Varför tror ni att vissa människor aldrig använder sin ESP?

Rao: Jag lutar åt att vi har en inbyggd försvarsmekanism mot ESP-manifestationer. Vi har alla ESP, men vi har också utvecklat försvar mot det. Kanske har detta varit nödvändigt för det slags framsteg som vi velat göra med vår logik och vårt resonerande. Om ESP vore öppet hela tiden, skulle livet bli förvirring. Mycket av vad vi lär oss och varseblir sker mycket selektivt. Det finns så många inkommande stimuli, men vi varseblir selektivt vissa och avvisar andra. Kanske har vi i denna process lärt oss att avvisa ESP, för att den inte skall användas. När man utvecklar ESP, kan det innebära att man gör sig av med dessa hämmande mekanismer. Liksom de flesta hämmande mekanismer, så existerar de på den omedvetna nivån, över vilken vi inte har mycken kontroll.

Psychic: Har ert arbete inom parapsykologin bidragit till eller förändrat er syn på universum?

Rao: Utifrån ett erkännande av parapsykologins upptäckter tror jag att den världsåskådning som för närvarande dominerar vetenskapen är fullständigt inadekvat. Jag är nu benägen att fästa större avseende vid vissa indiska synsätt än jag gjort tidigare. Till exempel gör man i väst skillnad mellan medvetande (mind) och materia (matter); och parapsykologin anses demonstrera medvetandets existens. Jag har svårigheter med det sättet att tänka, eftersom jag kommit att tro att mind-matter-kontroversen visar en bristande begreppsprecision.

Enligt en indisk åsikt är medvetandet helt enkelt en annan aspekt av materia — och påvisar inte det så kallade andliga i människan. Enligt denna åsikt består materia av tre olika aspekter: den psykiska, den energetiska och massan. Klassisk fysik talar endast om massa och energi, men nu på senare tid börjar fysiker förstå att massa och energi till fullo förklarar det sätt på vilket massa uppträder. Om vi bör-

jar erkänna den tredje aspekten av materia, nämligen den psykiska, borde vi bli i stånd att förstå ESP-fenomenen bättre. Enligt denna syn har varje materiellt föremål ett psykiskt element, en psi-kraft, så att intelligent växelverkan med det är möjlig. Det synes mig som om psykisk förmåga kan förklaras genom att vi antar att denna förmåga finns i vår egen natur och att den kan dissocieras och förenas med andra föremål under vissa betingelser. Detta gör det också mycket lätt för mig att förstå varför telepati är möjlig. Om fysiker arbetade efter denna modell, borde de kunna få fram apparater som kan urskilja denna psi-kraft och kanske lära sig att kontrollera den.

Psychic: Tror ni att det finns något samband mellan högre medvetandetillstånd och psi?

Rao: Det är ett antagande att man genom vissa övningar skulle kunna uppnå dessa medvetandetillstånd i vilka man kan ha siddhis eller paranormala förmågor. Detta är en hypotes som mycket väl kan vara sann, men jag skulle vilja säga att i vissa medvetandetillstånd kan förmågan att omforma materia eller förändra proportionerna mellan materians tre aspekter vara mycket större än i andra medvetandetillstånd. Så när man befinner sig i ett högre medvetandetillstånd är kanske ett slags dissociering nödvändig för att kunna inverka på föremålen eller komma i kontakt. Så de kan vara mycket befrämjande för psi-manifestationer.

Psychic: Tror ni att det är möjligt att använda psi på ett negativt eller ont sätt?

Rao: Ja, kanske. Men jag skulle tro att om en person uppnår detta högre medvetandetillstånd, genomgår han med nödvändighet en skolning eller en process som gör missbruk av psi osannolikt. Det är ett gott hopp att ha, i alla fall.

Men om illasinnade människor skulle tillämpa vissa läror för att få en psykisk förmåga, kunde de bli mycket destruktiva.

Psychic: Är ni själv uppfostrad i någon särskild religiös tro? Och vad har ni för tro nu?

Rao: I Indien föds en person i sin familjs tro och blir kvar i den. Hinduismen tror inte på proselytvervning. Jag kommer från en by, och mina föräldrar hade en helt traditionell tro. Att gå till templet var något allmänt under min barndom. Vi hade bilder av gudar i vårt hem, och jag bad, osv. Men när jag kom

Dr Rao nämner professor J.B. Rhine som den som lärde honom forskningsteknik under tre år på det parapsykologiska laboratoriet vid Duke-universitetet i North Carolina, varunder han förvandlades från en vek teoretiker till en kritisk experimental-parapsykolog.

till universitetet, började jag fästa allt mindre vikt vid den religiösa sidan och i stället allt mer vikt vid den intellektuella sidan. Och jag lärde mig att behålla min tro för mig själv. Nu tror jag att religion väsentligen är en personlig sak. Den mister sin betydelse den stund jag vill dela den med andra. Jag har inte övergett hinduismen; jag tror att det finns åtskilligt i den som är av värde.

Psychic: Vad är er mening om Gud eller en skaparkraft i universum?

Rao: Jag har utbildat mitt eget sätt att se på människan och hennes plats i naturen. Mina egna små erfarenheter har sagt mig att man kan uträtta saker som man inte skulle kunna göra, om man inte trodde att

man är en del av en större kraft, som innesluter universum. Man är endast en del därav och behöver finna någon sorts gemenskap och harmoni med detta större av vilket man blott är en liten del. Naturligtvis kan man personifiera det och för sig själv göra det till en gud. Däri ligger alltid en psykologisk tröst. Jag tänker mig att jag endast är en liten aspekt av en större verklighet, som är upphov till händelseutvecklingen, och jag spelar min roll däri. Jag kan uträtta mycket mer genom en sådan syn än jag eljest skulle kunna göra.

Psychic: Vad anser ni om reinkarnation (återfödelse)?

Rao: Jag skulle gärna vilja tro att det finns något sådant som reinkar-

nation. Ty när våra handlingar får följder, vilka vi har ansvaret för, så slipper vi väldigt ofta att svara för dem i detta liv. Så om människor tror att de i nästa liv får svara för det goda eller dåliga som de gör i detta liv, tror jag att de blir benägna att handla mer sansat och hjälpsamt. Ur den synpunkten tror jag att reinkarnationstro är en god sak. Och hinduer tror naturligtvis traditionellt på reinkarnation.

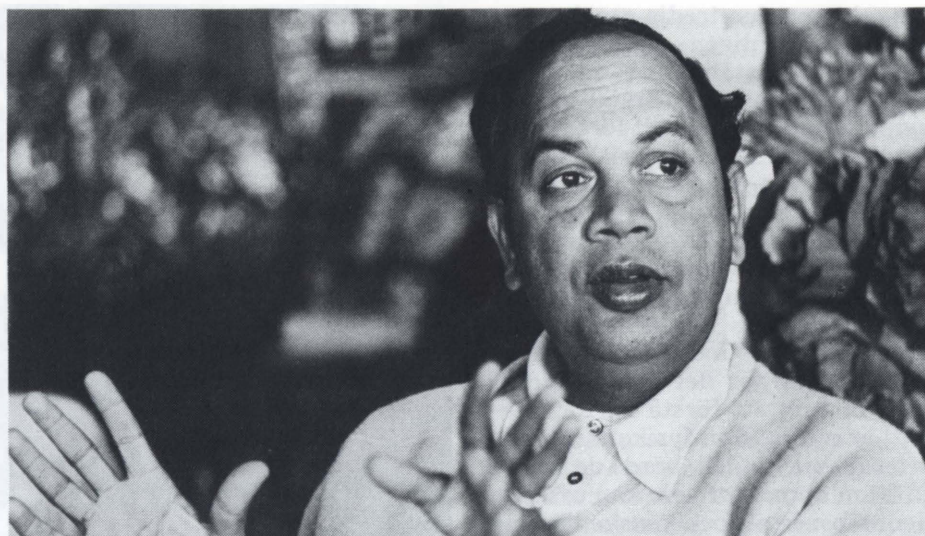
Men när det blir fråga om att ta ställning på grundval av bevis, måste jag öppet tillstå att jag inte kan finna det slags bevis som kan få mig att tro på återfödelse. En del av de fall som undersökts av professor Ian Stevenson är intressanta, och jag har stor respekt för hans arbete. Ändå tror jag inte att ens han påstår att de bevisar reinkarnation. Det finns ett antal alternativa hypoteser. Och jag tror nog inte att vi ännu har den rätta metodologin för att kunna besvara frågan. Vi har endast några intressanta fall, vilka ger upphov till ett antal tolkningar.

Psychic: Har ni något råd att ge dem som vill resa till Indien?

Rao: Det finns unga amerikaner som reser till Indien för att söka mirakler. Om de hoppas att bli ställda ansikte mot ansikte med det paranormala, kommer de troligen hem igen besvikna. Ty det finns inte fenomen som man kan spela in på band eller fotografera — de finns helt enkelt inte ute i det fria så att alla kan se dem. Det är möjligt att det finns fenomen i någon form, men man hittar dem inte så lätt. Jag har sett många ivriga, entusiastiska, troende amerikaner komma till Indien och få en massa svårigheter och besvär och sedan återvända till sitt land ytterligt missräknande. Det är inte som att erövra Everest.

Kanske att alla kulturer manifesterar paranormala fenomen på sitt eget sätt. Men de som besöker Indien bör inse att det inte finns större möjligheter att träffa på fenomen där än i andra kulturer. Dock har det också sina fördelar att komma till Indien. Jag tycker att det landet har sin charm. Det har något att erbjuda som Amerika inte har. Det verkliga Indien finns i byarna. Den som kan komma dit och bo där under någon tid, kommer att få en förändrad medvetenhet som åtminstone delvis förändrar hans livsstil. Jag tror att många av dem som kommer till ashramar för att leva där, drar nytta av att ashramerna är avskilda platser mycket i likhet med bylivet.

Visst vill jag uppmuntra folk att

När dr Rao på en parapsykologisk kongress i San Francisco 1975 talade om sitt arbete på Andhrauniversitetet, sa han bl a: "Andhra-experimentet är ett av de finaste exemplen på internationell samverkan och förståelse. Med tiden hoppas vi att Andhra skall kunna bli ett internationellt center där forskare från världens alla hörn kan arbeta tillsammans i avsikt att öka vår kunskap om universums dolda energier."

resa till Indien — inte för att få se mirakler, men för att få uppleva något mycket annorlunda. Detta skulle inte bara hjälpa till att föra två olika kulturer närmare varandra, utan också hjälpa en människa att förstå sig själv bättre. Jag förstår mig själv bättre, när jag kommer till Amerika, eftersom jag kan se vilket inflytande detta land har på mig. Och detta är något verkligt och ingenting som man kan uppnå

genom att läsa böcker. Och jag tror att samma sak är sann för amerikaner som kommer till Indien — inte för att ta en yttlig titt på landet, utan för att verkligen lära känna landets puls. Indien har en helt egen mystik.

Anm. Intervjun är med tillåtelse återgiven, något förkortad, från tidskriften Psychic, P.O. Box 26289, San Francisco, California 94126, USA.

PASTOR SOLOMON

Forts

till 'de grafiska kurvor som du studerade tidigt på eftermiddagen i biblioteket'. Häpen frågade Treadwell: 'Observerar du alltid vad jag gör?' Källan förklarade att eftersom Treadwell hade förberett sina frågor genom att studera grafiska kurvor och diagram för massageteknik, så hade hans spörjande sinne tilldragit sig Källans uppmärksamhet. Källan sa att den ofta dras till personer som synes kalla på den eller som har något särskilt behov."

Treadwells fråga hade alltså i grund och botten besvarats redan innan den ställts. Detta, skriver Beidler, erinrar om Jesu yttrande: "Fadern vet vad ni behöver, redan innan ni ber honom om det."

William Beidler relaterar i Fate-artikeln några av många existerande fall där transintelligensen, Käl-

lan, genom Paul Solomon botat sjukdomar genom medicinska föreskrifter — så som också Edgar Cayce på sin tid gjorde. Här ett enda fall i korthet: En kvinna, bekant till Beidler, sökte Solomon för sin man, vilken led av infektion i fötterna, som läkarna inte kunnat bota. Källan föreskrev bl a att cirkulationen i fötterna skulle ökas genom att de sattes i destillerat vatten så hett som kunde uthärdas och därefter flyttades över till mycket kallt vatten. Inom tre dagar var åkomman försvunnen och har sedan inte återkommit.

*

Reverend Paul Solomon har adressen: Fellowship of the Inner Light, P.O. Box 206, Virginia Beach, Va. 23458, USA. Han undervisar också andra om hur de kan utveckla sina latent psykiska förmågor.

Är TRAVIS WALTON-historien en bluff?

Phil Klass, kritisk UFO-undersökare och anti-tefatare, är säker på den saken

I nr 7 förra året skrev vi om Travis Walton, en ung amerikansk skogs-huggare, som sades ha blivit bortrövad av ett flygande tefat, vilket bevisats av hans sex arbetskamrater. Fallet syntes vara bland de bästa som undersökts under senare år på grund av:

1. Walton klarade ett test med lögn-detektor (vilket gjordes nära tre månader efter den rapporterade händelsen).
2. Det fanns sex vittnen. Fem av dessa klarade lögn-detektortest, som gjordes medan Travis ännu var saknad. För den sjätte del kunde inga säkra slutsatser dras.
3. Walton ansågs ha en god karaktär.
4. Walton och hans familj sades ha haft mycket litet intresse för UFOs före "Waltons bortrövande", så därför var det osannolikt att de hade kokat ihop hela historien.
5. Inget av vittnena hade någon motivation för att delta i en bluff.

Vår artikel byggde på ett par utförliga rapporter i The APRO Bulletin, organ för den ansedda privata amerikanska UFO-forskningsorganisationen APRO. Men i juni-numret 1976 har UFO Investigator, organ för en annan UFO-forskningsorganisation i USA, NICAP, en lång redogörelse för vad den kritiske UFO-forskaren Philip Klass kommit fram till — och den antyder att fallet Travis Walton inte är trovärdigt.

Tyvärr kom juninumret av UFO Investigator aldrig i normal tid till Sökan. Det händer då och då att amerikanska tidskrifter uteblir. Efter flera månader upptäckte vi att numret saknades och skrev då efter det. Sedan det kommit, blev det lig-gande oläst ett par månader av brist på tid. Dessa omständigheter är förklaringen till att vi först nu ger de nya informationerna om fallet Travis Walton.

*

Phil Klass avslöjar att Walton bevisligen även testades med lögn-

tektor en gång redan den 15 november, 1975 (fyra dagar efter det han påträffats i en telefonkiosk) vilket APRO förtigt (tydligt där-för att de ansåg testet värdelöst, då Travis var i ett dåligt psykiskt tillstånd och mycket spänd dagarna efter händelsen — red:s anm.) Detta test gjordes på ett hotell, och Travis klarade det inte. Testaren, som var mycket erfaren, drog slutsatsen att Travis Walton hade hittat på att han tvingats ombord i en rymd-farkost. (Testet finansierades av tidningen National Enquirer, som visat stort intresse för UFO-frågan, och arrangerades i samarbete med APRO.)

Tre månader därefter testades Travis Walton på nytt med lögn-detektor, denna gång av en person med mindre erfarenhet (två år) vilken slöt sig till att Walton talade sanning. Phil Klass har emellertid funnit att "Travis Walton dikterade de frågor han ville få", vilket accepterades av testaren. Chefen för det företag åt vilket denne testare arbetade säger vid förfrågan att det är fullt acceptabelt att den som bekostar ett test (här APRO) ger anvisningar om vilka slags frågor som skall ställas, men han säger också att på grund av att Walton själv dikterade frågorna, bör testet anses vara utan värde. Sedan chefen själv studerat de grafiska kurvorna för undersökningen av Travis Walton, drar han slutsatsen att man av dem inte kan utläsa om Travis ljugar eller talar sanning.

Beträffande testen av de sex vittnena har Klass funnit att tre av de fyra relevanta frågorna gällde huruvida de sex lurat Travis Walton, medan endast en gällde UFOt. Meningen med testet, som gjordes medan Travis ännu var försvunnen, var att avgöra om något brott hade begåtts av Travis kamrater. Testaren säger att den enda frågan om UFOt, som ställdes på sheriffens begäran, inte var tillräcklig för att bekräfta UFO-händelsen.

Även uppfattningen om Waltons goda karaktär slår Klass sönder. Den 5 maj 1971 hade Walton, då 18

år, tillsammans med Charles Rogers, yngre broder till ett av de sex vittnena, erkänt sig skyldig till inbrott och förfalskning. Han fick två års villkorlig dom.

Påståendet att familjen Walton inte tidigare visat något större intresse för UFOs är oriktigt, säger Philip Klass. Enligt en läkare, Kandell, som på APROs uppdrag undersökte Travis, medgav familjen öppet att Travis varit en UFO-fantast. Han hade sagt att om han någonsin fick se ett UFO, så skulle han vilja gå ombord. En psykiater, Rosenbaum, som undersökte Travis, sa att alla i familjen uppgav sig ha sett UFOs, och Travis hade varit intresserad i nästan hela sitt liv. Strax före "bortrövandet" hade han sagt till sin mor att om han någonsin blev tagen ombord på ett UFO, så skulle hon inte oroa sig, för han skulle vara alright.

Beträffande påståendet att de sex vittnena inte hade något skäl att, tillsammans med Walton, hitta på historien, invänds att det verkligen finns ett tänkbart skäl. Chefen för huggarlaget, Rogers, hade åtagit sig ett jobb med skogsavverkning, som han fått i konkurrens med andra, genom att lämna en alltför låg offert. Arbetet blev förlustbringande för Rogers, och han ville bli befriad från det. Genom att kunna säga att hans arbetare var rädda för att återvända till platsen för UFO-händelsen skulle han kunna bryta kontraktet.

Phil Klass omtalar också att Travis Waltons familj och sex arbetskamrater inte visade någon oro sedan han försvunnit. Det kan tyda på att de visste att han fanns välbehållen någonstans.

*

Philip Klass' avslöjanden innebär inte att det bevisats att Travis Walton-historien är en bluff. Men det finns alltså vissa indikationer på att den är det. Så här har vi återigen ett som det har synts bra fall som vid kritisk undersökning inte riktigt hållit måttet.

SM

BLEV TRE KVINNOR BORTFÖRDA AV UFO-VARELSER?

Intressant amerikanskt fall — något för Phil Klass att bita i?

Philip Klass' kritiska granskning av fallet Travis Walton har utsatt tvivel på dess sanning. Om han även har undersökt Kentucky-fallet med tre kvinnor som antas ha blivit bortförda av UFO-varelser, känner vi inte till. Men The APRO Bulletin hade en lång redogörelse i oktobernumret 1976.

De tre kvinnorna, Louise Smith, 44, Elaine Thomas, 48, och Mona Stafford, 35, testades, oberoende av varandra, med lögn-detektor flera månader efter upplevelsen, den 23 juli 1976. James C. Young, som utförde testen, meddelade att enligt hans bedömning trodde kvinnorna på vad de berättade. (Men möjligen, sa han också, kan de ha påverkats av sina tidigare samtal med flera UFO-undersökare, då de bl a förevisats teckningar av olika UFO-typer. Men detta kan inte avgöras med polygraf-test.)

I början mindes de endast att de hade sett ett stort oidentifierat flygande föremål, som närmat sig dem och skrämt dem. Men samtidigt fanns där ett tidsmysterium, då en och en halv timme syntes ha försvunnit ur deras minne.

När psykologen dr R. Leo Sprinkle hypnotiserade dem, tycktes de återuppleva att de togs ombord på en farkost, där de "undersöktes"!

De tre kvinnorna hade på natten bilat hem till Liberty från ett restaurangbesök fyra och en halv (svenska) mil därifrån. (Det tycks ha varit i januari månad 1976, men The APRO Bulletin meddelar inget exakt datum.) De hade lämnat restaurangen kvart över elva och kommit hem halv två. (Normalt borde de ha varit tillbaka i Liberty vid tolvtiden. Detta antyder en oförklarad tidsförlust.)

Under färden fick de se ett stort diskusformat föremål i luften, metallgrått och med en lysande kupol. En rad röda ljus roterade runt föremålet, och på undersidan fanns tre eller fyra röda och gula ljus. En blåaktig ljustråle utgick från

botten.

UFOt sänkte sig ned och stannade på trädtoppshöjd ett hundratal meter framför dem. Louise beskrev det som "stort som en fotbollsplan", och Mona sa att det var åtminstone stort som två hus.

Föremålet gjorde en sväng så att det kom bakom bilen. Vid ett tillfälle blev bilens inre upplyst av ett blåaktigt ljus bakifrån, vilket nästan slog Louise och Mona med panik. Bilen började dra åt vänster, och Louise skrek åt Mona att hon skulle hjälpa henne att kontrollera den. Hastighetsmätaren visade på 135 km i timmen, och Mona och mrs Thomas skrek till Louise att sakta farten. Louise ropade tillbaka att hon inte hade foten på gaspedalen och inte kunde stanna bilen. Mona grep tag i ratten, och de försökte tillsammans styra bilen. Då, plötsligt, erfor alla tre en brännande känsla i ögonen. Louise berättade sedan om en smärta som tycktes "gå rätt genom övre delen av huvudet. Den var nästan outhärdlig." — Därefter tycktes någon kraft bromsa bilen.

Mrs Thomas sa senare om föremålet: "Jag kan inte beskriva det. Jag har aldrig sett rätt så vackert. Jag ville stiga ur bilen och titta på det."

Vid halv två-tiden kom de tre kvinnorna fram till mrs Smiths husvagn i Liberty. Mrs Smith gick in i badrummet, tog av sig glasögonen och stänkte vatten i ansiktet, varpå det började kännas en brännande smärta i hennes händer och ansikte. Alla tre upptäckte att de hade ett rött märke i nacken, ungefär tre tum högt och en tum brett, med tydliga kanter såsom ett alldeles nytt brännmärke, före blåsbildningen. De oförklarliga märkena försvann efter ett par dagar. Alla tre hade en brännande känsla i ögonen, med tårar, värst för Mona Stafford som tvingades söka läkare.

När Louise tog av sig sin klocka,

då hon skulle tvätta händerna, märkte hon att visarna rörde sig med för hög hastighet: minutvisaren gick lika fort som en sekundvisare, och även timvisaren rörde sig. (På grund av smärtan i händerna och ansiktet glömde hon bort klockan, och minns inte när den blev normal igen eller när hon ställde om den.)

APROs fältundersökare Bill Terry fann att de tre kvinnorna hade "gott anseende" (vilket torde betyda att de är ungefär som folk är mest). Alla tre är kyrkomedlemmar. Louise tillhör en baptistkyrka, Mona "Hilltop Church of Christ" och Elaine "Contown Church of Christ".

Psykologen dr R. Leo Sprinkle, som är medlem av APRO, åtog sig att intervjua och hypnotisera kvinnorna, var för sig. Han har rapporterat bl a följande.

Mrs Smith plågades mycket, när hon under hypnosen tycktes återuppleva händelserna. Hon grät, jämrade sig, kastade med huvudet, ryste, skakade etc. — i synnerhet när hon "återupplevde" hur en vätska täckte hennes ansikte. Hennes leende och tydliga lättnad, när upplevelsen var över och hon åter befann sig i bilen på väg hem med sina vänner, var dramatiskt.

Dr Sprinkle nämner också i sin rapport att mrs Smiths papegoja enligt flera vittnen vägrade att ha något med henne att göra efter UFO-upplevelsen. Andra kunde närma sig fågeln, och den betedde sig då normalt, men så snart som Louise kom i dess närhet, flaxade den och flyttade sig undan. Fågeln dog några veckor senare.

Mona Stafford beskrev under hypnosen intryck som hon uppfattade så att hon togs ut ur bilen och sedan var ensam på ett vitt bord eller en säng. Hon såg ett stort "öga" som tycktes observera henne. Hon kände det som om ett starkt lysande

Forts. på nästa sida

Per Ragnar: Reflexioner

"Det onödiga pratet." Det pratade man om i TV i en timme. En binge professionella pratare hade uppbringats. Marit Paulsen, den kloka, engagerade, ordrika. Som har så mycket att säga att hon nästan inte hinner släppa fram meddebattörer. Anderz Harning, författare och provokatör. Som alltid ska vara med när det ska ryka kring orden. Eller som han själv sa:

— Vilken grad av olycklighet

vill TV att jag ska utveckla den här gången?

Där fanns Alf Ahlbergs efterträdare på rektorsstolen vid Brunnsviks folkhögskola, Sven Olsson.

— Man sitter här med kravet på sej att säga duktiga och bra saker, som folk ska kunna lyssna till med behållning.

Och dom var några till. Och dom pratade och sade mycket klokt.

Marit Paulsen: — Tänk att vi har så lite ord för det positiva. Både i vardagsspråket och inte minst i massmedia. Det är det negativa vi snabbast släpper ur oss. Det är det dystra, olyckorna, som säljer. Dom fina orden förstörs av kvällspressen. Tänk att behöva läsa en sån här rubrik t ex: "Polis ålskade med prostituerad i bastu". — Ålskade! Vilket ord ska vi då använda när det verkligen handlar om kärlek?

Detsamma gäller ordet "politik". Det har också blivit ett negativt laddat ord för människor. Politik står för normalsvensken för nåt som är jobbigt, krångligt, frihetshämmande, nåt över hans eller hennes huvud. Istället för att vara ett ord som ständigt manar oss till självvrannsakan, behov av att påverka, att förändra. Nåt som rör oss ALLA.

— Just, menade Anderz Harning. Se på vänsterns förödande förlamning till exempel Där sitter dom och väntar på kollektiva

beslut och uppenbarelser. Och alltför få inser, att först måste individuella formuleringar till för att kunna bestämmas in i ett starkt, kollektivt VI-rop.

— Demokratin börjar vid kaffekoppen, menade Marit. I det som sker mellan två på närplanet. "Som i det lilla så ock i det stora."

Sen talade Sven Olsson om vår bundenhet till psykologiska och andra fackspråk. Vi är så rädda för att tala om upplevelser på vårt eget, högst personliga språk. Vi gömmer oss bakom officiella ord och standardfraser. Något som ju inte minst gäller i religiösa sammanhang.

Språket oppifrån, makthavarnas språk, det är det värdefulla språket, det har vi fått lära oss. Den inställningen måste raseras! Vardagspratet om väder och vind och barn och bilar skall inte rackas ner på. För det är ett språk som handlar om att söka kontakt.

— Men det borde kunna göras mycket ärligare, menade trubaduren Rune Andersson.

Och i ett filmat inslag talade Martin Lönnebo klokt:

— Den största kulturfaran idag är att orden håller på att förlora sin valör. Tystnaden avslöjar ord som inte har nån funktion.

Den talande tystnaden, hur många idag klarar av den?

Blev tre kvinnor

Forts

vitt ljus riktades mot henne och att det var en "kraft" eller energi som genomborrade henne och höll henne fast vid bordet eller sängen. Hon hade också en känsla av att hon undersöktes av fyra eller fem små humanoider, som satt runtomkring henne. Efter hypnosen sa hon att hon bättre förstod vad som hade hänt under den tid som fallit bort ur minnet.

Mrs Thomas upplevde under hypnosen att hon tycktes föras bort från sina två vänner och placeras i en "kammare" med ett fönster på ena sidan. Hon tycktes erinra sig gestalter som rörde sig fram och tillbaka framför fönstret, som om hon blev observerad. Hennes intryck var att de som iakttog henne var 120 cm höga humanoider med mörka ögon och grå hud. Hon hade också upplevelsen att något slags

apparat hade placerats runt halsen på henne. Så snart hon försökte prata, eller tänka, slöt sig apparaten tätare kring halsen, och hon hade i dessa ögonblick en kvävning-känsla. Först tolkade mrs Thomas denna upplevelse så att hon hindrades att ropa på sina vänner, men senare trodde hon mer på att det rört sig om ett experiment, där varelserna ville utröna hennes intellektuella och emotionella processer. Dr Sprinkle säger i sin rapport:

"Enligt min mening beskriver var och en av kvinnorna en 'verklig' upplevelse, och de använder sin intelligens och uppfattningsförmåga för att så noggrant som möjligt redogöra för de intryck de fick under den hypnotiska regressionen."

Sprinkle påpekar att kvinnornas "återupplevelse" av vad som hände under den tid som de efteråt inte kunde minnas, liknar berättelser av andra personer, som tycks ha tagits

ombord på främmande farkoster och "undersökts". Sprinkle anser att fastän man inte med säkerhet kan påstå att dessa händelser verkligen har ägt rum, så är ett bortförande av UFO-varelser den bästa hypotesen för att förklara det hela, inklusive "tidsförlusten".

Sprinkle säger att kvinnorna tycks ha samarbetat öppet och ärligt med honom, när de berättat om sina upplevelser. Och han anser att Kentucky-fallet är ett gott exempel på en inte ovanlig typ av UFO-upplevelser.

I övrigt kan nämnas att mrs Smith säger att hon nu börjar erinra sig hela händelseförloppet och tänker skriva en bok om upplevelserna.

Källa: The APRO Bulletin, oktober 1976. Adr: 3910 E. Kleindale Road, Tucson, Arizona 85712, USA.

Kättare inom islam

Forts

Rumis ordenssällskap har varit en levande realitet i 700 år. Hans Mathnawi är fortfarande en mycket läst bok och de dansande dervischerna, i sina eleganta vita tunikor, kan man träffa på lite här och var i främre orienten. Med avslappnade, i sidled utsträckta armar, höger hand uppåt som en skål och vänster hand nedåt, är de en levande bild av det arabiska epigrammet *La Ilaha-Allah*, "Det finns ingen Gud — utom Gud".

Artikeln bygger på ett 30-tal böcker/artiklar på engelska, franska och svenska om sufismen. Följande kan rekommenderas:

På svenska om den tidiga sufismen:
Tor Andrae: I Myrträdgården. Stockholm 1926.

På engelska som allmän introduktion:
A. Schimmel: Mystical Dimensions in Islam. 1975 (ca 500 s)

A.J. Arberry: Sufism. An account of the mystics of islam. London 1950 och senare. (140 s)

R.A. Nicholson: The mystics of islam. 1914 och senare (ca 170 s)

På franska som introduktion:
Marijan Molé: Les mystiques musulmanes. Paris 1965

Om de persiska mystikerna:
C. Rice: The persian sufis. London 1964 och senare. (ca 100 s)

Och naturligtvis Eric Hermelins översättningar av de persiska mystikerna Attar, Rumis hela Mathnawi (6 bnd).

Anm. Antoon Geels är född i Holland. Han är doktorand i religionspsykologi, med speciell inriktning på mystiken, både den klassiska, historiska mystiken och nutida varianter av den.

FÅ DERES HOROSKOP

stillet og tillsendt for 40 svenske kr. Send fødselsdato, klokkeslet og fødested til

Peter Sørensen

Havrevej 12, DK-2700 Brønshøj,
Danmark

Findhorn-ashram! ?

Vill du vara med om att bygga upp ett Findhorn eller ashram i Sverige?

Andligt kollektiv med yoga, studier, biodynamisk odling, ev. hantverk, djuruppfödning m m.

Svar till "Mitt strå till stacken", Sökaren f.v.b.

BUDDHISTISK LITTERATUR

Buddhas tal till Kalamafolket/
talet om rätt syn
ur den buddhistiska palikanon
40 sidor, ca 19:—

Buddhistisk meditation
av Francis Story
32 sidor, ca 7:—

Buddhismen i ett nötskal
av Narada Maha Thera
80 sidor, ca 15:—

I bokhandeln eller direkt från

BUDDHASASANAFÖRLAGET
Box 5158
102 44 Stockholm

Kontakt

24-årig tjej med tankar som framförs i Sökaren, önskar kontakt med likasinnade. Uppskattar ärlighet, öppenhet, tolerans och humor. Killar som tjejer — alla är välkomna med brev! Jag är en aning ensam med mina funderingar.

Svar till "Västgötska", Sökaren f.v.b.

Jag är realist och romantiker, naturvetare och humanist. Musiken, skönlitteraturen, naturen och ett övergripande engagemang i livsåskådningsfrågor lämnar mig aldrig helt ifred. Min strävan mot fördjupning förstår jag att mildra med humor och tolerans. Jag är en 28-årig man och söker en väninna i Malmö—Lund för ett ärligt och ömsesidigt givande och tagande.

Svar till "Inlevelse och sympati", Sökaren f.v.b.

43-årig ogift man, 183 cm, söker bekantskap med rar flicka, intresserad av hemmet, musik, resor, konst, litteratur, parapsykologi. Du är välkommen med svar helst med foto till "Gemenskap", Sökaren f.v.b.

Jag är nyinflyttad till Lysekil och har ännu ej träffat någon med samma intressen som jag: livsåskådning, religion, meditation, yoga, parapsykologi, andlig och intellektuell utveckling och inte minst Naturen. Jag är en gift 38-årig tjej. Ta kontakt med mig om du känner dig manad.

Svar till "Alla svar beaktas". Sökaren f.v.b.

Pris för kontaktannonser: 20 öre per ord + 2:— i eftersändningsavgift, dock tillsammans minst 7:—. Moms. inräknad.

BESTÄLLNINGSFORMULÄR

Skicka mig. . . .ex av "Dianetik: den moderna vetenskapen om mental hälsa", av L. Ron Hubbard.

Jag betalar med check ()

Jag betalar per postförskott ()

Namn

Adress

Tel Postadress

Beställ den från:

SCIENTOLOGYKYRKAN I SVERIGE

Stockholmsförsamlingen Göteborgsförsamlingen Malmöförsamlingen
Kammargatan 46 Magasinsgatan 12 Skomakargatan 12
111 60 Stockholm 411 18 Göteborg 211 34 Malmö

Boken kommer att sändas till dig inom
24 timmar efter din beställning.

FÅ KUNSKAP OM HUR DET MÄNSKLIGA SINNET FUNGERAR UPPNÅ EN STÖRRE MEDVETENHET

DIANETIKBOKEN AV L. RON HUBBARD SOM
PUBLICERADES DEN 9 MAJ 1950 HAR GÅTT
UPP TILL TOPPEN AV USAs BESTSELLER-
LISTA FÖR ANDRA GÅNGEN

"Dianetik — den moderna vetenskapen om mental hälsa" av L. Ron Hubbard kom som en blix från klar himmel. Den möjliggjorde för första gången verklig kunskap om det kanske viktigaste du äger. Ditt eget sinne! "Dianetik — den moderna vetenskapen om mental hälsa" av humanisten och filosofen L. Ron Hubbard, är den bok som för första gången visar det mänskliga sinnets funktioner och hur dessa påverkar oss. Boken som publicerades första gången den 9 maj 1950 har

sålts i miljontals exemplar över hela världen.

Den har översatts till danska, holländska, svenska, franska, spanska och tyska. Efterfrågan på boken ökar allt mer och översättningar till swahili, portugisiska, tjeckiska och italienska kommer inom kort.

Miljontals människor har läst och använt boken och förbättrat sina liv. Boken ligger nu åter på bestsellerlistan i USA — efter 27 år!

Boken, som är en handbok i dianetikens metoder, gör det en-

kelt att förstå och hjälpa människor. Den är exakt i sin beskrivning av sinnet och hur sinnets olika funktioner utövar inflytande på en persons handlingar och tankar.

Den finns översatt till svenska och kan läsas av alla. Boken är skriven i syfte att ge människor mer kunskap om sig själva. Bokens pris är 75 kr.

Beställ boken genom att fylla i kupongen. Boken skickas till dig omgående.

Profeten

Tecknad serie av Sven Rosén

Boken kan också beställas från Scientology's publikationsavdelning, Jernbanegade 6, 1608 Köpenhamn V, Danmark.

Scientology är en tillämpad religiös filosofi. Dianetik och Scientology är registrerade namn. Scientologykyrkan är en ideell förening.

BOKRECENSIONER

ERFARENHETER UTANFÖR KROPPEN

Den amerikanske läkaren Raymond A. Moodys bok om patienters upplevelser att befinna sig utanför den egna kroppen har nu kommit på svenska i Alf Ahlbergs översättning med titeln *I dödens gränsland* (Natur och Kultur, 40:— inkl. moms). Den handlar om vad sådana människor erfarit som "återuppväckts", sedan deras läkare bedömt dem vara kliniskt döda, samt erfarenheter av personer som varit nära döden, tex i samband med olyckshändelse.

Moody anser att "det råder en frapperande likhet i redogörelserna för själva erfarenheterna". Han har funnit "bortåt femton särskilda moment som gång på gång återkommer".

Patienter har upplevt att de lämnat sin fysiska kropp, vilken de iakttagit från ett läge strax ovanför den. Flera har kunnat höra vad läkare och sköterskor sagt, medan deras kropp varit helt funktionsoduglig. Andra har berättat om möte med en underbar ljusgestalt, som utstrålat kärlek.

Upplevelser av detta slag är vanliga, anser Moody, men många vill inte tala om dem av rädsla för att bli ansedda som tokiga.

Utan tvivel är detta en betydelsefull bok. Men det bör sägas att Raymond Moody inte är parapsykologiskt kunnig. Han har skrivit "utan någon mera omfattande kännedom om den väldiga litteraturen om paranormala och ockulta fenomen". Tydligt är han obekant med andra arbeten om utanför-kroppen-upplevelser, tex böcker av Robert Crookall och Celia Green (vilka tidigare blivit omskrivna i Sökaren).

Det är, som sagt, Moodys erfarenhet att upplevelser av detta slag liknar varandra och han nämner att aldrig någon återkommit till livet och berättat om "himmel" eller "helvete", vilket man kunnat vänta sig, om upplevelserna varit beroende av patientens religiösa föreställningar.

Men det finns faktiskt flera skrifter där personer som "återvänt från döden" skildrar ett fasansfullt helvete. Undertecknad har läst några, alla från fri-religiöst håll. En av dem är "Ryckt ur dödens käftar" av missionären Aron Andersson (Westerbergs förlag 1959). Där läser man bl a dessa typiska ord: "Jag såg en oräknelig människoskara ligga på marken vilken brann av eld, och denna eld gick igenom människornas kroppar. Något mer fruktansvärt

kan inte tänkas." Det torde i sådana fall röra sig om ett slags ovanligt klara drömmar med verklighetsprägel. De om helvetet drömmande har trots att de verkligen sett dödsriket (ingen av dem har själv plågats där). Förfärade av vad de upplevt har de velat berätta och varna andra.

Helvetsupplevelserna hör till ämnet, men Moody känner inte till dem. Därför blir hans bild av det intressanta fenomen han behandlar ofullständig och missvisande, och hans attityd har kanske blivit alltför optimistisk. Ändå måste man uppskatta att en läkare och forskare velat ta till orda i en sak som otvivelaktigt kan ha stor betydelse.

Läs Raymond Moody! Men reflektera gärna litet kritiskt också under läsningen! Författaren understryker själv att han inte har bevisat att det finns ett liv efter döden. Hans rapport är inte något vetenskapligt arbete.

Till slut några citat: "Personerna ifråga karaktäriserar genomgående sina upplevelser som ousägliga, dvs. omöjliga att uttrycka." — "Huvudparten av mina intervjuobjekt från olika håll berättar emellertid att de verkligen befann sig i en annan kropp sedan de frigjorts från den jordiska." — "Slutligen talar nästan alla om *tidlösheten* i detta tillstånd utanför kroppen." — "Man har sagt mig, gång på gång, att människor som genomgår denna erfarenhet, när de väl en gång vant sig vid den nya situationen börjar tänka snabbare och klara re än i sin fysiska tillvaro." — "Det måste särskilt betonas, att en person som genomgått en upplevelse av denna typ inte hyser ringaste tvivel på dess verklighet och betydelse." — "I en eller annan form har så gott som alla till mig gett uttryck åt tanken att de inte längre är rädda för döden."

SM

EN GAMMAL FÖRFALSKNING

På Zindermans förlag har kommit en bok med titeln *Esseerbrevet, Om Jesu verkliga liv*. Boken är utgiven utan någon modern inledning, kommentar eller annan form av varudeklaration. Där emot framgår det att boken har kommit ut på svenska förr, redan 1851, och då med titeln *Wigtiga Historiska Upplýsingar om Jesu Verkliga dödssätt*. Senare upplagor finns f.ö. från 1880 och 1926, så boken tycks ha haft en viss spridning för några generationer sedan.

Den nya utgåvan återger texten i 1851 års upplaga (med moderniserad stavning) och med förord och efterskrift av "den tyske översättaren", som också finns i originalutgåvan. Enligt inledningen skall den innehålla texten på en pergamentrulle som påträffats i Alexandria och som en gång ägts av esséernas orden. Där berättas om Jesu korsfästelse och död (han dog inte på korset utan sex månader senare, efter att ha visat sig för lärjungarna), och han framställs som medlem av esséernas hemliga ordenssällskap.

I själva verket är skriften en grov förfalskning, något som avslöjades redan för länge sedan. Den intresserade kan läsa om saken i Albert Schweitzers utmärkta *Geschichte der Leben-Jesu-Forschung* från 1913. Skriftens originalspråk är inte latin, som uppges, utan tyska, och boken är plagierad på en fantasifull skrift av tysken Karl Heinrich Venturini, utkommen år 1800—1802. Typiska drag i upplysningstidens kultur dyker ständigt upp i skriften: önskan att hitta naturliga och vetenskapliga förklaringar till allting och samtidigt romantiseringen av hemliga sällskap och ordensväsende, något av andan från Mozarts Trollflöjten. Flera gånger hänvisas till frimureriet, och det är troligt att skriften har cirkulerat särskilt i frimurarkretsar. 1926 års upplaga har frimurarembel på omslagets baksida. Det finns f.ö. också en fortsättning, *Viktiga historiska upplýsingar öfver de verkliga händelserna vid Jesu födelse och i hans ungdom*, utgiven på svenska 1887.

Det är obegripligt att Zindermans förlag har satsat på ett nytryck av denna gamla förfalskning. Religiöst sett är den helt ointressant, och den har inga litterära kvaliteter som kan ge den berättigande som fiktion.

Per Beskow

YOGABOK AV EUGENIA BASILEWSKY

Till den långa raden av yogaböcker som de senaste åren kommit ut på svenska har fogats ännu en. Den har titeln "Slappna av med Yoga" och har författats av Eugenia Basilewsky (Bonniers). Styrkan i den ligger i de noggrant beskrivna fysiska övningarna. Av dessa är Swami Deva Murtis så kallade "krokodilövningar" värda den största uppmärksamheten. De av författarinnan

väl beskrivna övningarna leder till att den övande uppnår en starkare och smidigare rygg. Krokodilövningarna har även en förebyggande effekt mot dåliga eller "utslitna" ryggar. Nauligruppen (dvs övningar av buk och mellangärds-muskulaturen) är också väl genomarbetad och beskriven. Trots att övningarna är mycket svåra att utföra på egen hand, kan läsaren säkert genom bokens utförliga anvisningar lära sig att utföra dem korrekt.

De övriga fysiska övningarna i boken är också väl genomarbetade och bidrar till att hos dem, som vill öva systematiskt, lösa muskelspänningar och göra kroppen smidig. Vad som i övrigt är utmärkande för denna bok är vederhäftigheten i redogörelserna av de olika övningarnas medicinska inverkan på olika organ. Detta pekar på ett gott samarbete med medicinsk expertis, vilket även framgår av bokens förord.

Tyvärr är bokens språk inte i klass med de i boken beskrivna övningarna. Detta har väl sin förklaring i att författarinnan inte har svenska som sitt första språk. En del svärmiska utläggningar tycker jag kunde ha utelämnats eller modifierats och några etymologier (sid. 8 rörande ordet yoga samt sid. 14 rörande Ha och Tha) är delvis felaktiga. Ordet yoga är exempelvis inom den indoeuropeiska språkfamiljen besläktat med tyskans Joch och engelskans Yoke som betyder ok. (Roten är yuj dvs. sammanbinda, sammanlänka. Jämför latinska iungere, iugum.) I överförd betydelse betyder yoga jämvikt, nämligen när okets båda ändar belastas lika. Således yogaförbindelse, anspänning, ansträngning och jämvikt. Rörande betydelsen av Ha och Tha sid. 14 kan påpekas att sanskrit och gammalegyptiskan inte räknar språklig släktskap.

Boken finner jag dock i stort sett bra och rekommenderar den. Försök genomföra de utomordentligt väl beskrivna övningarna, där författarinnan själv, genom vältagna fotografier, visar hur man med idoghet och daglig träning kan få sin kropp smidig, sund och vacker.

Leif Zeilich-Jensen

Två böcker

alternativ TRO

med artiklar ur SÖKAREN

ALTERNATIV TRO: 1 50:—
ALTERNATIV TRO: 2 50:—
inkl. moms

Finns i bokhandeln

Även hos förlaget PROPRIUS,
Floragatan 20, 114 31 Stockholm.
Tel. 08/21 33 57

HOROSKOP

Födelsehoroskop ställes mot postförskott 60:— Sänd uppgifter om födelse-tid, klockslag och plats för födelsen + namn och adress till:

PER DAHLIN, Astrolog
Pl. 1253, 830 43 Ås

Vipassana — meditationskurs

enl. burmansk tradition

Ruth Dennison kommer till Sverige på sin Europaturné 29.7—8.8 är hon på Ljusbacken, Delsbo
Kostnad 650:— inkl kost och logi

Vidare upplysningar:

Vattumannens vänkrets
Box 45096
104 30 Stockholm
08/10 96 15

LIVET FORTSÄTTER EFTER DÖDEN!

Spiritualismen ger bevis.

Begär vår boklista med senaste nyheter!

Bokförlaget Excelsior AB
Box 5314, 102 46 Stockholm 5

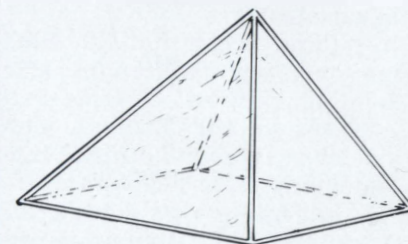
— SUNRISE —

Engelskspråkig tidskrift från Teosofiska Samfundet — Pasadena
10 nr./år endast 25:—

Skriv gärna och begär gratisnummer!

Anne Eek
Eriksbergsgatan 18
114 30 Stockholm

KAN STORA PYRAMIDEN LÖSA ÅLDRANDETS MYSTERIUM?

Cheops pyramid hävdas förhindra organiskt material från förruttnelse. Tid efter annan förrirrar sig små djur in i den Stora Pyramiden och svälter ihjäl. Men deras kroppar förmultnar inte utan förtorkar — de mumifieras. Bygges pyramiden i forna tider med denna kunskap?

Nutida forskare har byggt skalenliga modeller av Cheops pyramid och hävdar fantastiska resultat. . . mat ruttnar inte och håller sig färsk längre, rakblad förblir skarpa, föremål rostas inte. Allt baserat på energins resonans i en skalendig modell av Cheops pyramid när den placeras i nord—sydlig riktning.

För fortsatt forskning på detta fascinerande område kan vi erbjuda 2 modeller med Cheopspyramidens form. Modell T är utförd som tält för bl a meditationsförsök, med höjd ca 125 cm. Modell B är vår bordsmodell med höjd 33 cm. Båda modellerna är utförda i transparent plast.

Pris inkl moms
MODELL T 235:—
MODELL B: 85:—
Fraktfritt inom Sverige

Mot postförskott från:

UTG AB

Folkungagatan 142, 116 30 Stockholm

NEXUS är en ny annorlunda tidning för

- hela och naturliga sätt att leva
- humanistisk psykologi och terapi
- personlig växt och mycket annat.

NEXUS anknyter till det man talar om i termer av "den nya tidsåldern" eller som folkrörelse i "The Human Potential Movement". NEXUS är skandinaviens enda tidning av det här slaget.

Prenumeration 6 nr 1977 30 skr.
Enbart Reichnumret 10 skr.
Adress: Drottninggatan 102
S-111 60 Stockholm

ÖPPET BREV TILL JESUS

Broder,
jag vet inte hur Du uppfattar mej. Kanske menar Du att jag är som några otrevliga utslag på Guds kropp, eller som besvärande grums i Hans ögon. Kanske är jag, tycker Du, en av dessa som dömer och därför skall bli dömda — såvida Du inte, med gudomlig makt, redan dömt mej.

För min del ser jag Dej som en kraftnatur — fysiskt större men andligt mindre än vad Dina nutida anhängare tror.

I mitt land och i min tid finns många som anser att Ditt namn står för sanning, rättvisa och frälsning. De ansluter sej till Din lära. Men flera delar av läran vill de ändå inte tala om, t ex vad Du säger om straffet. De vill inte tro att det hör till Din förkunnelse, Du som är så full av kärlek i deras ögon.

Men jag är säker på att Din tanke att man antingen blir frälst eller förkastad, den sk dubbla utgången, måste uppfattas som något centralt i Din lära. Det ligger ju i sakens natur. Ty jag kan inte tänka mej att evig förkastelse är något Du sagt i förbigående några gånger men inte menat så mycket med. Nej, förkastelsen som en möjlighet måste vara en viktig punkt i Din undervisning.

Om man anser att Du har pratat strunt då och då, att Du sagt saker som det inte är mycket att fästa sej vid, då har man ju utdömt Dej och reducerat Dej till en pratmakare. Det vill inte jag göra.

Någon av Dina nutida anhängare har sagt mej att *poängen* i berättelsen om "fåren", som upptas i himlen, och "getterna", som förkastas, är kravet på medmänskliga handlingar. Men den invändningen mot Din framställning kan jag inte godta. Jag är övertygad om att det lika mycket är en poäng i Din berättelse att de "goda" skall belönas och de "onda" straffas. Du skulle naturligtvis, då som nu, kraftigt ha opponerat Dej mot en tolkning som innebär att man negligerar förtäpelsens möjlighet.

Förkastelsetemat är ett återkommande inslag i Dina predikningar: evigt straff med pina, tårar, elände. Och Du ville att människorna skulle räddas undan detta genom att bli rättfärdiga. Men en man vid namn Paulus, som, kanske av personliga religiösa behov, tolkade Ditt liv och Din lära på sitt eget sätt och uppträdde som Apostel, tog udden av Din gärningslära. Han vände den till dess motsats och blev en antikrist, när han lärde att det inte är

nödvändigt med goda gärningar. Jag är säker på att Du är förbaskad på Paulus för den saken.

Du har talat i termer av våld och straff, när Du låtit förstå att Gud tvingar människor att underkasta sej fruktansvärd pina för att de inte haft tillräckligt av tro, kraft och moral för att leva rättfärdigt. Nog har Du också predikat om mildhet och kärlek, men jag sörjer över att Din förkunnelse enligt bibeln inte har någon klart uttalad icke-våldslära. Om icke-våld hade blivit klart poängterat i Din lära, så att inget missförstånd kunnat uppkomma, då hade icke-våld genomsyrt kristenheten, och sådant som religionskrig, förföljelser, inkquisition och kättarbål hade blivit en omöjlighet. Men Du framhävde aldrig tillräckligt icke-våld som en väg. Du talade inte klarspråk på den punkten. Därför är historien om Din religion till delar bloddrypande och hemsk.

Jesus, jag menar inte att Du är en man utan förtjänster. Alldeles tvärtom. Men jag tycker inte att Du har lyckats. Så jag lämnar Dej, där jag fann Dej, i en bok om händelser i judaland för två årtusenden sedan. Förstår Du det?

Fortfarande Din vän
Sven

SÖKAREN

Nr 6 1977 Årgång 14

Adress: Box 3063, 103 61 Stockholm 3

Postgiro: 70 60 47-8

Bankgiro: 372-8128

Telefon: 08/69 60 27

Red o ansv utg: Sven Magnusson

Sökaren är en oberoende tidskrift för livsåskådningsfrågor, där skilda meningar kan föras fram.

För varor och tjänster som utbjuds i annonser i denna tidskrift svarar endast annonsörerna själva.

Tryckt hos Sjuhäradsbygdens Tryckeri AB Borås, 1977

ISSN 0038-0504

PRENUMERATIONSPRISER:

Helår 52:—.

Halvår 28:—.

Annonspriser (moms tillkommer):

Helsida 650:—, halvsida 400:—, småannonser 15:— per spalt-cm men minst 45:—.

INNEHÅLL:

Internationell yogakongress i Stockholm 2

Vi tror på Jesus Kristus. Enkät 5

Varför *icke* Kristus? Enkät 8

Transcendental meditation 12

Pastor Solomon, en ny Edgar Cayce? 15

Antoon Geels:

Kättare inom islam 16

Alan Vaughan:

Intervju med dr K. Ramakrishna Rao 20

Är Travis Walton-historien en bluff? 25

Blev tre kvinnor bortförda av UFO? 26

Per Ragnar:

Reflexioner 27

Bokrecensioner 30